HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2001 Cena $ 1.50 MARCH 17, 2001



Svatý Norbert

Svatý Norbert se narodil kolem roku 1080 v Xantenu v Severním Porýní – Vestfálsku jako syn knížete Herberta z Gennepu. Jeho vznešený otec mu poskytl přiměřené vzdělání a zajistil, aby byl již jako chlapec jmenován kanovníkem při chrámu sv.Viktora v rodném Xantenu. Předpokládalo se, že se z hocha stane významný prelát, který se bude v životě věnovat více politice a dvorskému životu než pravé službě Bohu.

Norbert skutečně projevil nadání pro život dvořana. Jeho nevšední schopnosti ho přivedly až na dvůr císaře Jindřicha V. (1106-1125), který ho učinil po přijetí nižších kněžských svěcení svým sekretářem a almužníkem. Tento úřad spočíval ve správě peněz určených na almužny, v dozoru na finance dvorního duchovenstva a dobročinných ústavů. Na císařském dvoře strávil devět let a byl svědkem stále se prohlubující roztržky mezi císařem a papežem v boji o investituru (právo jmenovat biskupy a opaty) 1113 Norbertovi nabídli biskupství v Cambari, ale on odmítl, neboť nechtěl přijmout kněžské svěcení a opustit světácké prostředí císařského dvora.

Když ale spor mezi císařem Jindřichem V. a papežem Paschalem II. (1099 - 1118) vyvrcholil uvržením císaře do klatby, Norbert se rozhodl ode dvora odejít a vrátit se do rodného města. Cestou ho náhle zastihla bouře a blesk udeřil těsně před kopyty jeho koně. Norbert padl omráčen na zem a uslyšel slova, která pronesl Kristus Šavlovi před Damaškem. Když opět přišel k sobě, vyložil si celou příhodu jako znamení Boží, že má od základu změnit svůj život. Uchýlil se do kláštera sv.Michala v Siegburgu a připravil se, aby ho kolínský arcibiskup r.1115 vysvětil na kněze.

Začal působit jako putovní kazatel a káral světský život kněží a žádal jejich nápravu. Jediným ohlasem, který vzbudil, však bylo pohoršení. Vytýkali mu pýchu a obviňovali ho, že na sebe oblékl šat kajícníka, aby k sobě přitáhl pozornost. Pokrytecky prý napodobuje život chudého řeholníka, ačkoliv je majitelem rozsáhlých statků a nakonec ho vyhnali z rodného Xantenu.

V roce 1118 rozdal celý svůj majetek a odebral se do St. Gilles v jižní Francii k papeži Gelasiovi II., jenž tam žil ve vyhnanství, od kterého dostal oficiální dovolení působit jako posel víry, kdekoliv to uzná za nutné. Přílišná námaha spojená s úmornou apoštolskou činností způsobila, že jednoho dne těžce onemocněl a byl tak donucen přerušit misijní činnost. Sotva se uzdravil, uchýlil se 1120 s několika svými žáky a se svým nejlepším přítelem Hugem z Cambari – Forses do flanderské pustiny na osamělé místo Prémontré, severozápadně od Remeše, kde se souhlasem papeže Kalixta II. založil klášter, jenž se stal zárodkem premonstrátského řádu.

Bylo třeba stanovit, podle jaké řehole budou členové nově vznikajícího řádu žít. Vypráví se, že když Norbert o tomto problému dlouho uvažoval, zjevil se mu svatý Augustin a předal mu pravidla, která kdysi stanovil pro život řeholních kanovníků. O vánocích 1121 složil Norbert slavné řeholní sliby a jeho příkladu následovalo 40 jeho žáků. Roku 1125 papež Honorius II. řád schválil.

Příštího roku se vydal Norbert do bavorského Řezna, kde měl v úmyslu sjednat sňatek svého přítele a zastavil se ve Steieru, kde se právě nacházel císař Lothar II. (1125-1137) a jednal s duchovenstvem o obsazení arcibiskupského stolce v Magdeburku. Když se u dvora náhle objevil Norbert, považovali to všichni za Boží pokyn a jednomyslně ho provolali arcibiskupem. Magdeburk připravil novému arcibiskupovi skvělé přivítání, Norbert však vstoupil do katedrály v mnišském oděvu, bos a se skloněnou hlavou. K překvapení všech si zachoval asketický způsob života a neměl kolem sebe skvělý dvůr, jak bývalo tehdy zvykem u církevních hodnostářů. Snažil se o nápravu duchovenstva a vymáhal na šlechtě církevní majetek, který před jeho nástupem rozchvátila. Vzdorná šlechta a odbojní kněží proti němu poštvali lid, který ho oblehl v katedrále. Dokonce těžce zranili služebníka, který se ho pokusil chránit. Jen díky duchapřítomnosti několika kněží a zásahu císařského správce města Norbert útok přežil, uchýlil se do kláštera a nad městem vyhlásil klatbu. Ta zchladila vzbouřencům hlavy a žádali odpuštění. Od té doby se již nikdo neodvážil zpochybňovat jeho autoritu.



Premonstrátský klášter na Strahově v Praze, kde je pohřben sv.Norbert

Zvláštní úcty dosáhl svatý Norbert v Belgii, když v Antverpách svou výmluvností úspěšně přesvědčil lid o nesprávnosti učení schismatika Tachelma, jenž vyvolal svým učením krvavé rozbroje. Největším Norbertovým diplomatickým činem bylo, že přesvědčil císaře Lothara, aby odstranil vzdoropapeže Anakleta a na papežský stolec uvedl Inocence II. Císař za tento skvělý čin jmenoval Norberta r. 1133 kancléřem Itálie. Norbert se vrátí z Říma nesmírně vyčerpán a těžce nemocen. Ještě ve svém chrámě oslavil velikonoce, ale po nich byl již upoután na lůžko a 6.června roku 1134 v Magdeburku zemřel. Byl pochován v tamějším řádovém kostele, ale když se stal Magdeburk protestantským městem, byly jeho ostatky přeneseny do Prahy r.1627 a uloženy v klášterním kostele premonstrátů na Strahově. Od té doby je uctíván jako jeden z českých zemských patronů. Premonstráti jsou také nazýváni po svém zakladateli norbertini.

Za svatého byl prohlášen papežem Řehořem XIII. roku 1582. Svůj vlastní život svatý Norebert vyhodnotil ve svém odkazu: „Byl jsem u dvora, žil jsem v klášteře, stál jsem ve vysokých čestných úřadech Církve, a všude jsem se naučil, že není nic lepšího, než odevzdat se zcela Bohu."

Foto na titulní straně:
Sousoší Josefa Maxe – Sv. Norbert mezi sv.Václavem a sv.Zikmundem na Karlově mostě v Praze (1853)



Kristus, Boží služebník

Kristus Ježíš,
ačkoliv má božskou přirozenost,
nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu,
ale sám sebe se zřekl,
vzal na sebe přirozenost služebníka
a stal se jedním z lidí.

Byl jako každý jiný člověk,
ponížil se a byl poslušný až k smrti,
a to k smrti na kříži.
Proto ho také Bůh povýšil
a dal mu jméno nad každé jiné jméno,
takže při Ježíšově jménu musí pokleknout
každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí
a každý jazyk musí k slávě Boha Otce
vyznat: „Ježíš Kristus je Pán."

(Filipanům 2, 6-11)

Svatý kříži, tebe ctíme, strome, na kterém visel Spasitel!

Zahleďme se na kříž a pokusme se v tiché meditaci rozjímat o životě toho, který na něm visí, a který pohnul soukolím světových dějin.

Nejprve se podívejme Kristu na ruce a uvažujme, kolik dobrého vykonaly. Ježíš je vkládal na nemocné, laskal jimi děti a žehnal jimi všem lidem. Do své ruky vzal ruku dcerušky Jairovy, když ji vzkřísil z mrtvých. Svou rukou zachytil Petra kráčejícího za ním po hladině jezera, když ochabovala jeho víra. Při zázračném nasycení zástupů držel ve svých rukou chléb a ryby, žehnal je, lámal a rozdával hladovým. A při poslední večeři svýma vlastníma rukama umýval apoštolům nohy.

Znovu se podívejme na Ježíšovy probodené ruce. To je odpověď člověka na lásku našeho Pána, to je odměna za jeho dobrodiní a obětavost. A on přesto nechává svou náruč otevřenou, aby nás mohl obejmout, aby nás mohl do této náruče vzít, jako bere pastýř ztracenou ovečku, aby nás přivítal, jako otec vítá marnotratného syna, který se s lítostí nad svými hříchy vrací domů.

Pohleďme také na Ježíšovy nohy. Nosily Pána od města k městu, aby tam kázal. Nosily ho na osamělá místa k tiché modlitbě, nosily ho k celníkům a hříšníkům, nesly ho do pouště ke čtyřicetidennímu postu a rozjímání, nesly ho na horu Proměnění, kde před zraky apoštolů zazářil ve slávě, nesly ho v předvečer utrpení na Olivovou horu, aby tam přijal Otcovu vůli a kalich bolesti, a nakonec ho tyto nohy donesly s křížem na Golgotu, aby zde svou oběť dokonal. A zde jsou Ježíšovy nohy přibity na kříž, aby snad svým nepřátelům neutekl. A přesto s těmato probodenýma nohama třetího dne Ježíš slavně vystoupí z hrobu, vstoupí do večeřadla mezi apoštoly a po 40 dnech odejde ke svému nebeskému Otci.

Podívejme se také na Ježíšovu svatou hlavu. Z jeho úst vycházelo Boží slovo, pravdy víry a zásady správného života. Tato ústa poprvé vyslovila modlitbu "Otče náš", kterou se dnes modlí křesťané na celém světě. Z těchto úst stále zní pro každého z nás výzva: "Pojď za mnou, vezmi kříž svých každodenních povinností a následuj mé." A nyní je tato svatá hlava, v níž žily nejsvětější myšlenky, v níž se ukrývala Boží moudrost i znalost osudů světa a lidí, korunována trním, a ústa v žízni bolestně otevřená lapají po dechu. Tak se svět odměňuje svému Pánu a Králi.

A nakonec pohleďme na ránu v boku svého Spasitele. Tam je jeho srdce. Srdce, které hořelo touhou, když Ježíš volil své první učedníky. Srdce, které hořelo horlivostí pro Boží království, když kázal na hoře. Srdce, které hořelo láskou, když poznal, že jej lidé nepřijali, když se Otci nabídl jako smírná oběť, když při poslední večeři podával učedníkům své Tělo a Krev. A nyní je to srdce probodeno pro naše hříchy, aby nás proud milostí z něho vyvěrajících očišťoval a posvěcoval, aby oheň jeho lásky zapaloval naše srdce tak, jako zapálil srdce učedníků jdoucích do Emauz.

Při pohledu na Ježíšův kříž jsme plni smutku nad zatvrzelostí hříšníků, plni vděčnosti za slitovnou Boží lásku a plni blaženosti, že máme Pána, který nás tolik miluje. Chceme mu znovu přísahat věrnost, umiňujeme si, že mu v budoucnu budeme co nejhorlivěji sloužit, že budeme zbožně uctívat svatý kříž, který nám přinesl vykoupení a spásu.

Fr. Dušan Hladík

Liturgická čtení

4. neděle postní – 25.března 2001

1.čtení Joz - 5,9a.10-12

Čtení z knihy Jozue.

Hospodin pravil Jozuovi: „Dnes jsem z vás odvalil egyptskou hanbu.“

Synové Izraele se utábořili v Gilgalu a slavili velikonoce čtrnáctého dne toho měsíce večer na jerišských planinách. Na druhý den po velikonocích jedli z úrody té země: nekvašené chleby a pražená zrna.

Téhož dne přestala (padat) mana. Byl to druhý den, když jedli z úrody té země. Synové Izraele už neměli manu, toho roku jedli z výnosu země Kanaán.

2. čtení - 2 Kor 5,17-21

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korinťanům

Bratři!

Když se někdo stal křesťanem, je to nový tvor. To staré pominulo, nové nastoupilo. A všecko to pochází od Boha; on nás smířil se sebou skrze Krista a svěřil nám službu, abychom hlásali toto usmíření. Vždyť Bůh pro Kristovy zásluhy smířil svět se sebou, lidem už nepřičítá jejich poklesky a nás pověřil kázáním o tomto usmíření. Jsme proto Kristovi vyslanci, jako by skrze nás napomínal Bůh. Kristovým jménem vyzýváme: Smiřte se s Bohem! S tím, který byl bez hříchu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem, abychom my skrze něho byli spravedliví u Boha.

Evangelium - Lk 15,1-3.11-32

Slova svatého evangelia podle Lukáše

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“

Pověděl jim tedy toto podobenství: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: ‚Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.‘ On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil.

Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal.

Tu šel do sebe a řekl: ‚Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: „Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!‘ Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: ‚Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem.‘

Ale otec nařídil služebníkům: ‚Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev a zase žije, byl ztracen a je zase nalezen!‘ A začali se veselit.

Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: ‚Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.‘ Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: ‚Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!‘

Otec mu odpověděl: ‚Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.‘“

Myšlenky ke čtením

1. čtení

Pobyt v Egyptě znamenal ve všech vzpomínkách Izraele dobu ponížení, nesvobody a hanby (ne nedostatku!). Po vyvedení z Egypta, přechodu Rudým mořem, pobytu na poušti, přechodu Jordánu, se národ dostává do země, kterou mu Hospodin slíbil. Jedí-li "z úrody té země", jedí již jako lidé svobodní. Toto jídlo už není ani mzdou otroka, ani přechodnou mimořádnou pomocí, jako byla mana. Samotný Jozue pokračuje v úkolu Mojžíšově a uvádí lid do svobody.

2. čtení

Pro křesťana existuje stále určité napětí mezi tím, co žije tady na světě a mezi tím, co ho čeká v nebi. Ač se člověk na zemi potýká s hříchy a to mnohdy neúspěšně, je označen za "nové stvoření". Podmínkou ovšem je "být v Kristu", což je naplněním úkolu být křesťanem. Toto nové stvoření je sice stále takřka ve "starém těle", totiž v lidství, nakloněném ke hříchu, ale je přece reálné: Bůh, působí v křesťanovi tuto "novost" svým Duchem, který je v něm přítomen. Obnova stvoření začíná právě v tom, kdo uvěřil.

Evangelium

Evangelium je jedno z nejznámějších, mnohdy dost nešťastně vykládané, totiž z pozice staršího bratra, který je pěkně otráven tím, jak je Bůh velkorysý, který ze společenství s otcem nemá žádnou radost a zřejmě v koutku duše závidí mladšímu bratrovi jeho radovánky. Není ovšem snadné po všech zkušenostech, které člověk mezi lidmi udělá, vzít plně za pravdivou tu neuvěřitelně velkou lásku otce, které není nic zatěžko. A přece je to klíč k pochopení křesťanství a ke správné výstavbě vlastní víry. Jinak je to vždy nějak převrácené. Toto podobenství začíná a končí láskou otcovou a to k oběma synům. Nikdo zde není nikomu dáván za vzor, oba jsou přijímáni a přijati ve chvíli, kdy si to nejméně zaslouží. Oběma otec otevírá život ve chvílích, kdy si ho sami uzavírají, oběma dává svobodu, ať už ji užijí dobře nebo špatně. A oba jsou jednáním otce zřejmě šokováni, i když každý jinak.

Stůl Slova – P. Ing. Aleš Opatrný

Myšlenky ke čtením

1. čtení

Izaiášova slova jsou z prostoru babylonského zajetí. V situaci, která objektivně sotva mohla být považována za nadějnou, je ukázána skvělá budoucnost. Samotný Izrael si nikdy nemohl myslet, že přemůže přesilu babylonské říše. Ale Bůh mohl z této situace vytvořit novou cestu a to také udělal.

Vyvedení z babylonského zajetí je v podstatě předobrazem toho, co se stalo v Kristu. Izrael se při vyvedení z Babylónu vrací do své země, která je zemí zaslíbenou, zemí Boží. Znovu tedy může budovat chrám a celé svaté město. Křesťan se díky víře a křtu vrací k Bohu, do jeho blízkosti. Jeho "dědičnou, zaslíbenou zemí" je sám Kristus. A on je také cestou po které se člověk do země své budoucnosti dostává. Je novým Kyrem, králem, který vysvobozuje a to pro sebe a pro Trojjediného Boha. Z osvobození pro pobyt v zaslíbené zemi se stává tedy v křesťanství osvobození pro žití u Boha, osvobození pro vztah.

2. čtení

Pavel nebyl člověkem, který by poznal křesťanství jako prvou věc ve svém životě. Vzdělaný farizej a zřejmě i člověk vzdělaný v řecké kultuře, měl co opouštět, když poznal Krista. A skutečně to udělal.

Poznání Ježíše je to, co Pavlovi umožňuje "život v Kristu". A to je mu nade všechno. Je to společenství života, které má cenu, převyšující všechno ostatní. Pavel ví, že zachovávání zákona, kterému se jako farizeus učil a naučil zřejmě velmi dokonale, mu nepomůže. Neučiní ho před Bohem spravedlivým, a proto se toho může vzdát ve prospěch víry. Moc Kristova vzkříšení je totiž to, co nesnese srovnání s jakoukoliv jinou mocí.Pavel na ní staví.A protože ji zná, ví, že může umřít i věcem a jistotám tohoto světa. Zatímco běžný náboženský člověk se chce zmocnit toho, co mu víra ukazuje, Pavel ví, že je to opačně: jeho se zmocnil Ježíš. A to je jeho jistota, i když ví, že ještě nedosáhl dokonalosti. Smýšlení farizea se tedy u Pavla dokonale převrátilo. Boží věci jsou dosažitelné a jsou vždy "o krok napřed". Zabývat se tím, co je za námi, nemá cenu. Ale to co je Boží, co je před námi, to člověka vede, motivuje, o to má smysl usilovat.

Evangelium

Formou jasného a stručného příběhu je velmi názorně ukázána jedna velká lidská potíž: totiž neschopnost oddělit hřích od hříšníka. A je také ukázáno, že Ježíš umí odpustit tak, že pravda není zatemněna a hříšník není zničen. Ti, kdo chtěli Ježíše nachytat, jsou sami nachytáni a dostane se jim poučení, o které ani nestáli.

Boží čin pak spočívá zejména ve skutečnosti, že ona žena dostává šanci. Tohle umí Bůh a nebojí se šanci dát. Na rozdíl od člověka, který to někdy neumí, někdy se bojí, někdy mu brání oboje najednou.

Stůl Slova – P. Ing. Aleš Opatrný

Liturgická čtení

5. neděle postní – 1.dubna 2001

1. čtení – Iz 43, 16-21

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin, který vytvořil v moři cestu, v mocných vodách stezku, který (k soudu) vyvedl vozy i koně, vojsko i silné reky; všichni spolu leží, již nevstanou, jako knot zhasli, dohořeli:

„Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, činím věci nové, teď již vzcházejí, což to nepoznáváte? Cestu vytvořím na stepi a stezky na poušti.

Divoká zvěř mě oslaví, šakalové a pštrosi, že jsem dal vodu na stepi, řeky na poušti, abych napojil svůj lid, svého vyvoleného, lid, který jsem stvořil pro sebe, který bude hlásat mou chválu."

2. čtení – Flp 3, 8-16

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Bratři!

Všechno považuji za škodu ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista, svého Pána. Pro něj jsem se toho všeho zřekl a považuji to za bezcenný brak, abych mohl získat Krista a byl s ním spojen; nemám přece vlastní spravedlnost, která se získává zachováváním Zákona, ale tu, která se dává tomu, kdo věří v Krista, totiž tu, která přichází od Boha a spočívá na víře. Tak na sobě poznám Krista i moc jeho zmrtvýchvstání a účast v jeho utrpení; a protože umřel on, i já mu chci být v tom podobný. Potom jak doufám, dosáhnu i vzkříšení z mrtvých.

Tím nežíkám, že už jem toho dosáhl nebo, že jsem už dokonalý; ale ze všech sil se snažím to uchvátit, protože i mne samého uchvátil Kristus Ježíš. Bratři, já si nenamlouvám, že už jsem to uchvátil. Ale o jedno mi jde: nedbám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou, ke které nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše.

Evangelium – Jan 8, 1-11

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je.

Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?" Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat.

Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když nepřestávali otázkami na něj dotírat, vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí po ní kamenem." A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním.

Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?"

Odpověděla: „Nikdo, Pane."

Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!"

ZE SVĚTA

Na hranicích Kosova a Makedonie opět nepokoje - Makedonský ministr zahraničí Srdjan Kerim požádal 7.března v New Yorku členy Rady bezpečnosti OSN o podporu pro vytvoření nárazníkového pásma s Kosovem, která by bránila kosovským ozbrojencům v přechodu hranic na makedonské území. Kosovští ozbrojenci nedávno zaútočili u vesnice Tanuševci a usmrtili několik makedonských policistů a vojáků. V Makedonii žije početná albánská menšina a nynější útoky vzbuzují obavy z možných pokusů o vyvolání ozbrojeného povstání, které by vedlo k odtržení části makedonského území. Kerim uvedl, že požádal Radu bezpečnosti o souhlas s ustavením "bezpečnostní zóny" podobné pětikilometrovému pásmu, které dělí Kosovo od jižního Srbska. Albánští separatisté však srbsko-kosovské bezpečnostní pásmo nerespektují a útočí na srbské ozbrojené síly. Severoatlantická aliance dala 8.března souhlas k návratu jugoslávské armády do zóny na jihu Srbska u hranic s Makedonií. Tuto zónu využívali albánští separatisté z Kosova k přechodům do Makedonie. Oznámila to agentura AFP. Bezpečnostní zóna kolem administrativních hranic Kosova je na základě technické dohody mezi NATO a Bělehradem z roku 1999 široká pět kilometrů a má zabránit přímému kontaktu mezi příslušníky KFOR a jugoslávskými vojáky. Do této zóny nemá jugoslávská armáda přístup, a proto u hranic s Makedonií jej albánští separatisté mohli využívat jako koridor k volnému překračování hranic. Zatímco podle diplomatických zdrojů není jasné, s jakými zbraněmi se bude moci jugoslávská armáda vrátit na hranice a jakou část bezpečnostní zóny bude moci kontrolovat, zdroje NATO agentuře Reuters sdělily, že povolení se týká i těžké vojenské techniky a vrtulníků. Diplomaté v Bruselu jsou toho názoru, že NATO by mohlo podobným způsobem vyslovit souhlas s návratem jugoslávské armády do bezpečnostní zóny mezi Kosovem a zbytkem Srbska v Preševském údolí, kde v minulých týdnech došlo k ozbrojeným střetům mezi vládními vojáky a albánskými separatisty, kteří od konce listopadu loňského roku část údolí kontrolují.

Kdo bude novým velvyslancem v USA? - Jeden z nejvýznamnějších českých diplomatů bude v nejbližší době měnit místo. Alexandr Vondra je českým velvyslancem v USA už čtvrtým rokem: podle diplomatických zvyklostí se velvyslanci střídají právě po čtyřech letech. Kdo obsadí jeden z klíčových postů v české diplomacii? Mezi diplomaty a experty se nejčastěji zmiňují dvě jména: náměstka ministra zahraničí Martina Palouše a státního tajemníka pro evropské záležitosti Pavla Telički. "Nikdy se nezveřejňuje jméno před tím, než se s daným člověkem ztotožní příslušná země," říká mluvčí ministerstva zahraničí Aleš Pospíšil. O Palouši se hovoří už déle a část ministerstva bere jeho jmenování jako hotovou věc. "Pan ministr Kavan má velmi jasno o tom, jakou osobu a osobnost si na tomto postu představuje," uvádí Pospíšil. Palouš je navíc blízkým známým prezidenta Václava Havla, který obsazení postu v konečné fázi musí odsouhlasit. Běžnou procedurou projde nejdříve jméno kandidáta personální radou, ta jej předá ke zvážení ministru zahraničí, který jej navrhne vládě. V konečném momentu je to prezident, kdo pověří konkrétní osobu, aby se stala nejvyšším zástupcem České republiky v cizí zemi. "Prezident je zcela jasně odhodlán podepsat Paloušovo zmocnění," říká jeden bývalý český diplomat. Pro Paloušovu volbu hovoří i jeho zkušenosti s americkým prostředím. Pravidelně přednáší na amerických univerzitách - například na Northwestern University v Chicagu působil v letech 1993 -1994 jako hostující profesor. LN se jej nepodařilo zastihnout, v současné době je totiž mimo republiku. Druhým z potenciálních kandidátů je hlavní vyjednavač o vstupu ČR do Evropské unie, státní tajemník Pavel Telička. Dosud se přitom předpokládalo, že právě on přivede Českou republiku v letech 2003 - 2004 do EU.

"Zazněla i úvaha o tom, že by na tento post měl nastoupit Pavel Telička. Až vyjedná vstup České republiky do unie a podepíše se smlouva o přistoupení, tak si pan Telička může ukázat na kterékoliv místo na celém světě a může tam odjet druhý den," popisuje situaci bývalý diplomat. Jiný vysoce postavený diplomat potvrzuje, že Teličkovo jméno se v souvislosti s jmenováním nového velvyslance v USA objevuje často. Sám Pavel Telička svou kandidaturu nepopírá, odmítá však, že by byl jeho odjezd do Washingtonu aktuální. "Jakýkoliv velvyslanecký post může a nemusí být aktuální otázka po ukončení jednání o rozšíření," připouští státní tajemník. "Dovedu si představit, že u dolaďovacích a technických prací skutečně být nemusím, ale dobře víme, že tato fáze ještě v nejbližších měsících nenastane," říká Telička. Přestože Alexandr Vondra letos v dubnu zahájí už pátý rok v čele ambasády ve Spojených státech, není podle mluvčího Pospíšila zatím jasné, kdy ke změně na velvyslanectví dojde. "Nedá se to ještě přesně určit. Ale konkrétní datum není až tak důležité," říká Pospíšil. Velvyslanec ve Spojených státech amerických Alexandr Vondra ale doufá, že se do České republiky vrátí už v létě. "Počítám s tím, že bych v létě svoji činnost tady ukončil a uvědomil jsem o tom i ministerstvo zahraničí," říká Vondra. "Je v pořádku, abych jel domů," uvádí. *J. Ciglerová, M. Musil*

V ulicích Kyjeva tekla krev, lidé žádali odstoupení prezidenta - Hlavní město Ukrajiny prožilo v pátek 9.března dosud nejmasovější protesty proti režimu prezidenta Leonida Kučmy. Nejtvrdší srážky mladých nacionalistů s pořádkovými silami se odehrály u památníku barda ukrajinského obrození Tarase Ševčenka v centru města a před sídlem prezidenta. Policie proti davu asi 18 tisíc demonstrantů, kteří vyzývali ke svržení "antinárodního" prezidenta, zasáhla obušky a použila slzný plyn. Zraněna byla i jedna z opozičních poslankyň parlamentu.

Velké záplavy na Ukrajině a v Maďarsku - Rozsáhlé záplavy v Podkarpatsku si dosud vyžádaly šest lidských obětí. Oznámil to oficiálně regionální úřad pro mi-

mořádné záležitosti v ukrajinském Užhorodu. Podle této statistiky vodní živel postihl 12 z celkového počtu 13 podkarpatských okresů. Voda zaplavila dvě města a 238 obcí a částečně pod vodou je 31,500 budov. Zcela bylo zničeno na 950 domů a z osmi okresů muselo být evakuováno téměř 12,000 lidí. V 13 obcích byla přerušena dodávka elektřiny a telefonní spojení bylo přerušeno se 17 obcemi. Do boje proti vodnímu živlu bylo zapojeno 30 tisíc lidí, pět vrtulníků a těžká vojenská technika.

Na severovýchodě Maďarska byla situace napjatá v některých oblastech župy Szabolcs-Szatmár-Bereg na řece Tisa, Szamos a Kraszna. Na hrázích pracovalo přes 8000 lidí a 1423 kusů techniky. Ke zpevnění hrází bylo použito 500,000 pytlů s pískem a přes 2200 tun kamenů. Postiženou oblast navštívil předseda vlády Viktor Orbán. Oznámil, že vláda operativně uvolnila na ochranné práce dalších pět miliard forintů (asi 23 miliónů dolarů).

Papež blahoslavil 233 "mučedníků občanské války" ve Španělsku - Papež Jan Pavel II. V neděli 11.března ve Vatikánu blahořečil 233 "mučedníků španělské občanské války" ve Španělsku, kněží i laiků. Při této příležitosti odsoudil pronásledování křesťanů "za víru" a vyzval k ukončení terorismu baskických separatistů v dnešním Španělsku. "Terorismus se rodí z nenávisti a zase ji plodí. Je bytostně nespravedlivý a jen zvyšuje míru nespravedlnosti ve světě, těžce uráží jak Boha, tak důstojnost a práva lidí," prohlásil papež během dvouhodinového obřadu před desetitisíci účastníků. "Kdo používá teror, nakonec vždy prohrává. Žádná ideologie, skutečnost nebo odůvodňování nemůže teror ospravedlnit. Jen mír může vybudovat národy; teror je nepřítelem lidstva," dodal v souvislosti s "bojem" separatistické organizace Baskicko a jeho svoboda (ETA). Její bomby jen od začátku letošního roku zabily 22 lidí.

Blahoslavení španělských mučedníků bylo svým počtem rekordní; poslední srovnatelný akt vykonal v roce 1877 papež Pius IX., když blahoslavil 206 japonských mučedníků. Podle historiků zahynulo během občanské války 6832 příslušníků španělského duchovenstva, z toho 4184 kněží a 13 biskupů. Radikální republikánské složky totiž katolickým kněžím nemohli odpustit, že se jednoznačně přidali na stranu povstaleckých sil generála Franciska Franka. V některých oblastech, jako je Valencie na jihozápadě nebo Barbastro na severu, bylo zdecimováno až 90 procent kněží při individuálních i kolektivních popravách, přičemž byla řada kostelů a klášterů vypálena a docházelo k řadě zvěrstev.

Papež za dobu svého pontifikátu od roku 1978 blahořečil přes 1200 osob a kanonizoval 446 svatých, tedy více než všichni papeži před ním od roku 1594, kdy byla ustavena Kongregace pro otázky svatořečení.

Křesťanství je největším náboženstvím na světě - hlásí se k němu 1,9 miliardy věřících ve 33.820 církvích a společenstvích. Jak uvádí nejnovější vydání "World Christian Encyclopedia", uveřejněné v New Yorku, přibližně 31% lidstva tvoří křesťané. Před 100 lety to bylo 32,2%. Druhým největším náboženstvím je podle údajů zmíněné encyklopedie islám s přibližně 1,2 miliardy přívrženců. Dnes tvoří 19,6% světového obyvatelstva; před 100 lety to bylo 12,3%. Ve stejném časovém období se zvýšil počet lidí, kteří se nehlásí k žádnému náboženství, ze 3 na 768 milionů - což znamená 12,7% lidstva. Encyklopedie dále zaznamenává cca 811 milionů hinduistů, 360 milionů buddhistů, 23 milionů sikhů a 14 milionů Židů.

Kardinál Ortega kritizuje kubánský socialismus – Havanský arcibiskup kardinál Jaime Lucas Ortega y Alamino otevřeně kritizoval socialistický systém na Kubě. V rozhovoru pro vatikánský časopis "L´Osservatore Romano" řekl, že největším problémem Kuby je neustávající vystěhovalectví, jehož příčinou je špatná hospodářská situace a nedostatek svobody pro občany. Lidem musí být dovoleno žít ve své vlasti, aniž by se jejich vlastní životní představy a přání rozpouštěly v celku, v němž nemá jednotlivec žádnou hodnotu. Kardinál Ortega nepřímo potvrdil, že se komunistické úřady snaží o zahlazení stop papežovy návštěvy v kubánské společnosti. Kardinál dále pozitivně hodnotil průběh eucharistického kongresu v Havaně, který v roce 2000 tvořil vrchol oslav Jubilejního roku na Kubě. Tehdy státní úřady povolily veřejné procesí a velkou eucharistickou slavnost pod širým nebem. Převážně optimisticky se havanský arcibiskup vyjádřil o budoucím vývoji katolické církve na Kubě. Např. počet seminaristů se za posledních pět let se zvýšil z 25ti na 80. Přesto však stávajících 310 kněží a 577 řeholních sester nestačí pro národ s 12ti miliony obyvatel. Litoval, že vláda - kromě několika výjimečných případů - v současnosti nepovoluje další příchod katolických duchovních ze zahraničí. Poslední větší počet (44 duchovních) směl přicestovat v roce 1998 po návštěvě papeže Jana Pavla II.

Rekordní výstup kosmonautů do volného prostoru - Dva američtí kosmonauti Susan Helmsová a James Voss, které na Mezinárodní vesmírnou stanici ISS dopravil raketoplán Discovery, úspěšně uskutečnili rekordní, devítihodinový výstup do volného prostoru. Během této doby instalovali z venku na stanici přivezené zařízení, především první modul z Evropy, italský Leonardo. Oba kosmonauti se ve stříbřitých skafandrech pohybovali při práci kolem modulu Destiny pomocí "ručkování" po konstrukci a pomocí "mechanické ruky".

Machu Picchu hrozí zřícení - Dávná incká pevnost Machu Picchu patří k nejznámějším památkám nejen v Peru, ale v celé Jižní Americe. Je jednou z nejvýznamnějších a nejnavštěvovanějších turistických atrakcí v zemi a zároveň symbolem národní hrdosti Peruánců. Nyní ovšem geologové varují, že by tuto světově proslulou památku mohl zničit sesuv půdy, píše BBC News. Varování přišlo od japonských geologů z Ústavu pro předcházení přírodním katastrofám na univerzitě v Kjótu, kteří studují pohyby půdy v oblasti Machu Picchu, které sloužilo Inkům jako útočiště před španělskými výboji v 16. stol. Machu Picchu bylo znovu objeveno v roce 1911 a v roce 1983 zapsáno na seznam světově chráněných památek UNESCO.

Podle ČTK a agentur

Z VLASTI

Carolina od 21.února do 8.března 2001

Politické události

Čestné medaile TGM získali Albrightová, Kavan a kardinál Vlk

Čestné medaile Tomáše Garrigua Masaryka předali v úterý 6.března zástupci Masarykova demokratického hnutí dvěma desítkám osobností politického, kulturního a společenského života z České republiky a zahraničí. Ocenění za věrnost myšlenkovému odkazu zakladatele samostatného Československa převzali v předvečer jeho 151. výročí narození i zástupci dvou zahraničních organizací – Amerického fondu pro Československo a Rady vzájemnosti Čechů a Slováků v USA. Pro medaili, kterou předával předseda a zakladatel hnutí Emil Ludvík, si například nemohla osobně přijet bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albrightová. Osobně ji však převzal její stávající český protějšek Jan Kavan, kardinál Miloslav Vlk a místopředsedkyně Občanské demokratické strany Libuše Benešová. Laureáty ceny se stali také filmový historik Karel Čáslavský, redaktorka Českého rozhlasu J. Lakosilová a skladatelé L. Sluka a I. Štědrý.

Politik, filozof, sociolog a jedna z nejvýznamnějších postav českých dějin Tomáš Garrigue Masaryk se narodil 7. března 1850. Jeho odkaz nespočívá pouze v jeho činnosti politické, ale také v síle jeho mravních ideálů i činů. Masaryk je často chápán jako symbol humanity a demokracie a většina jeho myšlenek a názorů je aktuální i v současné společnosti. Podle předsedy hnutí Ludvíka by měl Masarykův odkaz být stavebním kamenem české demokratické a humanistické státnosti. Cílem Masarykova demokratického hnutí, u jejíhož vzniku stál v roce 1989 Václav Havel spolu s Alexandrem Dubčekem, je úsilí o obhajobu práv občanů a o koordinaci těchto práv s českými zákony i mezinárodními úmluvami. Hnutí vědomě prosazuje myšlenky prezidenta Masaryka. Zavazuje se ke spoluúčasti na budování demokratického právního státu a zasazuje se i o odstraňování negativních společenských jevů. *RP 7.března*

Česká armáda musí podle Robertsona přidat v úsilí o modernizaci

Při návštěvě v Praze (21. a 22.února) doporučil generální tajemník NATO George Robertson, aby se přebujelá česká armáda přetvořila v menší a mobilnější sbor. Po setkání s prezidentem Václavem Havlem, který byl v té době hospitalizován, se sešel s ministrem zahraničí Janem Kavanem, premiérem Milošem Zemanem a předsedou sněmovny Václavem Klausem. S Havlem, který Robertsonovi podle svých slov nelakoval situaci v armádě na růžovo, hovořili i o uvažovaném nákupu stíhaček. Robertson je považuje za drahou (cca 100 mld. Kč) a zbytečnou investici. Po zkušenosti z Kosova jsou podle něj pro alianci nejdůležitější dobře vybavené pozemní bojové jednotky a kvalita spojovacích prostředků. Po jednání s Kavanem šéf NATO uvedl, že plnění závazků vůči Bruselu by mělo být pro členy aliance zákonem. Narážel tak na skutečnost, že ze 132 povinných, zavazujících či doporučujících jich je splněna necelá čtvrtina. O hluboké finanční krizi české armády se nezmínil. Ministr obrany Vladimír Vetchý však odpovědnost ze špatnou situaci v rezortu necítí a rezignovat nehodlá. Premiér Zeman uvedl, že to není vina ministra Vetchého, ale předchozích ministrů a jejich ekonomických náměstků.

Tvrdší tresty za znásilnění

Vyšší tresty za znásilnění odsouhlasila 28.února Poslanecká sněmovna. Přijala totiž novelu trestního zákona, která upravuje definici znásilnění a rozlišuje i výši trestu podle věku oběti. Novelu navrhl místopředseda sněmovny Ivan Langer (ODS), musí ji ještě schválit Senát a podepsat prezident. Úpravu vyprovokovala loňská série sexuálně motivovaných přepadení na pražském Jižním městě. Současný zákon pod pojmem znásilnění rozumí pouze klasický pohlavní styk, jehož obětí může být jen žena. Podle novely bude za znásilnění považován i vynucený orální nebo anální sex. Zákon také zavádí trestnost za znásilnění muže ženou. Podle Langera by za znásilnění mělo být považováno také vynucené hlazení a masáž těla s použitím různých pomůcek s cílem ukojit pohlavní pud. Tyto praktiky se dosud považovaly pouze za omezování osobní svobody nebo vydírání. Trestní sazba za takové činy je maximálně tříletá, zatímco za znásilnění hrozí až osm let vězení. Novela rozlišuje nyní také výši trestu podle věku oběti. Za znásilnění oběti mladší patnácti let může být pachatel odsouzen až na dvanáct let, je-li oběti mezi patnácti a osmnácti lety, je maximální trest deset let. Pachatelé, kteří znasilní oběť starší osmnácti let, půjdou za mříže stejně jako dosud na dva roky až osm let.

Unie svobody odmítla integraci čtyřkoaličních stran

Jasné ne řekli unionističtí delegáti republikového shromáždění v Hradci Králové výzvě předsedy lidovců Jana Kasala k zahájení diskuse o integraci stran čtyřkoalice (US, KDU-ČSL, ODA a DEU). Hlavní příčinou odmítnutí byla obava unionistů z postupného splynutí s KDU - ČSL, která má na rozdíl od US osmdesátiletou tradici a mnohonásobně větší členskou základnu. "Integrace v tuto chvíli nepřichází v úvahu, protože by vedla pouze k našemu vplynutí a rozplynutí se," uvedl v MF Dnes člen pražského zastupitelstva za US Michael Hvíždala. Paradoxní přitom je, že ještě donedávna byla motorem intenzivnější spolupráce spíše US nežli KDU-ČSL. Přesvědčila lidovce o nutnosti společných kandidátek do krajských a senátních voleb, prosadila společný program, trvala na vytvoření společného senátního klubu a vymínila si volbu lídra 4K. A právě neschopnost unionistických vyjednávačů prosadit do této funkce svého kandidáta Karla Kühnla byla zřejmě tou pověstnou poslední kapkou, kterou přetekl pohár její trpělivosti. "Jako Unie svobody jsme prohráli soutěž o rozdělení klíčových pozic, které dnes 4K má. Osobně považuji stav, kdy všichni čtyřkoaliční hejtmani, předseda Senátu i lídr jsou z řad KDU-ČSL, na samé hranici únosnosti,"

vyjádřil v MF Dnes obecné mínění první místopředseda unie Vladimír Mlynář. Jistá forma integrace je přitom téměř existenční nutností. Koalice čtyř stran totiž musí podle nového volebního zákona ke vstupu do sněmovny překonat hranici 20% hlasů. Kasal, který zavítal na sjezd jako host, byl z jeho průběhu rozčarován. Dokonce nepřímo naznačil, že skončí-li debata o integraci 4K, ztroskotají zřejmě také jednání o vzniku společného klubu v Senátu.

Ze Slovenska

Parlament schválil novelu ústavy

Po debatě, která trvala tři týdny, schválila Národní rada SR v pátek 23.února novelu ústavy. Nejmenším možným počtem - 90 hlasy ji podpořili všichni poslanci koaličních klubů. Z přítomných 148 poslanců byli proti členové Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS), Slovenské národní strany (SNS) a Robert Fico ze strany Smer. Zdržel se jeden nezávislý poslanec. Parlament schválil posílení pravomocí Ústavního soudu, které může znamenat úbytek stížností k Evropskému soudu pro lidská práva. Nově se zavádí veřejný ochránce práv – ombudsman. SR se zavazuje, že bude podporovat národní povědomí a kulturní identitu Slováků žijících v zahraničí a podporovat instituce, které si zahraniční Slováci pro tento účel zřizují. Cizinci s trvalým pobytem na území SR mají právo volit a být voleni do samosprávy obcí a vyšších územněsprávních celků. Novela zpřesňuje ustanovení, že Slovenská republika může přenést výkon části svých práv na Evropskou unii. Nebyl schválen návrh křesťanských demokratů (KDH) na zákaz interrupcí. KDH se proto chce obrátit na Ústavní soud.

Schuster ocenil při návštěvě Prahy česko-slovenské vztahy

Na druhé oficiální návštěvě pobýval v České republice od 1.března slovenský prezident Rudolf Schuster s chotí Irenou. Během dvou dnů, kdy zamířil i do Českých Budějovic, Českého Krumlova a Brna, se v Praze setkal s prezidentem Václavem Havlem, předsedou Poslanecké sněmovny Václavem Klausem a premiérem Milošem Zemanem. Tématem jednání byla především podpora Slovenska v jeho úsilí o vstup do NATO, rozšiřování EU, společná politika států visegradské čtyřky (ČR, Slovensko, Maďarsko a Polsko) v oblasti zahraničních vztahů, ale i romská otázka. Schuster ocenil dosavadní spolupráci obou zemí. Na adresu bezcelní unie podle ČTK řekl, že je "třeba využívat ji až do krajnosti". Prezidenti se shodují v názoru, aby se po případném dřívějším vstupu ČR do EU nebudovala mezi oběma státy, které spojují desítky let společné historie, standardní schengenská hranice.

Ekonomika

Centrální banka výrazně snížila úrokové sazby

Česká národní banka (ČNB) 22.února zcela nečekaně snížila (poprvé po roce a čtvrt) tři zásadní sazby, které určují cenu úvěrů v ekonomice. Nenaplnily se tak obavy premiéra Miloše Zemana a Václava Klause z kroku guvernéra ČNB Zdeňka Tůmy, které dali najevo loni při jeho jmenování.Tůma oproti svým dřívějším výrokům o možném zvýšení úrokových sazeb učinil opatření zcela opačné. ČNB uvolnila svoji měnovou politiku a snížila klíčovou úrokovou sazbu z 5,25 % na rovných 5%. Kromě ní snížila i další úrokové sazby. Na 4 % klesla diskontní sazba a na 6 % sazba lombardní. Podle analytiků není hlavním důvodem tohoto pohybu ani tak inflační cílení jako spíše snaha podpořit hospodářský růst.

Škoda má limuzinu

Mladoboleslavská automobilka představila 27.února na autosalonu v Ženevě prototyp nového modelu svého dosud největšího vozu. Škoda Montreux, jak zní jeho pracovní název, se začne vyrábět ještě letos. Ačkoliv vstup na trh ve stávající podobě představitelé automobilky ještě oficiálně nepotvrdili, dá se předpokládat, že k velkým změnám nedojde. Podle informací českého tisku se nová Škoda nápadně podobá modelu VW Passat, je však o 10 cm delší. Reprezentativní limuzinou by měli už brzy jezdit například členové vlády, velvyslanci v zahraničí a podnikatelé. Světové premiéry se pravděpodobně dočká na podzimním autosalonu ve Frankfurtu nad Mohanem. Další novinkou je Škoda Fabia Sedan, která necelých šest měsíců po představení verze kombi, vstoupí na český trh již v květnu. Základní cena nového vozu se bude pohybovat kolem 300 tisíc korun. Právě v těchto dnech již v Mladé Boleslavi zahájili výrobu pětidvéřového čtyřmístného sedanu. V letošním roce počítá ředitel automobilky V. Kulhánek s produkcí až 30 tisíc vozidel tohoto typu. Třetím překvapením pro klienty Škody se stal nový model Octavie s pohonem všech kol.

Kurzovní lístek ČNB 8. 3. 2001

EUR, 1	34.920
Francie, 1	5.324
Itálie, 1000	18.035
Rakousko, 1	2.538
SRN, 1	17.854
Kanada, 1	24.282
Slovensko, 100	79.645
USA, 1	37.388

Kultura

Skončil festival Slovenské divadlo v Praze

Již šestý ročník festivalu Slovenské divadlo v Praze se uskutečnil v týdnu od 18. do 26.února v Divadle Bez zábradlí. Přehlídka je reciproční akcí k Českému divadlu, které probíhá v bratislavském Studiu S + L. Letošní ročník se konal pod záštitou primátorů obou pořádajících měst - Prahy a Bratislavy, ale i premiérů České a Slovenské republiky Miloše Zemana a Mikuláše Dzurindy. Kostru festivalu i letos představovala bratislavská divadla včetně Radošinského naivného divadla. Mimobratislavskou scénu reprezentovalo Štátné divadlo Košice, Divadlo SNP Martin a alternativní Divadlo GUnaGU. Pomyslnou tečku za přehlídkou udělala čtveřice představení muzikálového příběhu Daniela Heviera Beatles. Muzikál, ve kterém živě vystupuje jeden z největších objevů současné slovenské popové scény The Backwards, byl jedinou performancí, která se odehrávala v Divadle ABC. Nejvetší pozornosti diváků se, stejně jako v uplynulých ročnících, těšilo populární duo Lasica - Satinský. Nezklamala divadelní adaptace novely a oskaroveho filmu Obchod na korze a ani velmi netradičně pojatá satira „Děťátko" v podání Divadla GUnaGU.

Jak vypadal Pán Ježíš?



Jak velká je to škoda, že fotografování nebylo vynalezeno již za doby Pána Ježíše, neboť bychom nyní měli jeho pravou podobu jakož i podoby jeho nejsvětější Matky, svatých apoštolů a četných jiných osobností. Nyní musíme spoléhati na obrazotvornost malířů, kteří nám zanechali různá vyobrazení Pána Ježíše a jiných svatých i světských osob.

Jediná podoba Pána Ježíše, která se nám zachovala až do dnešní doby, je ta, kterou Pán Ježíš sám vtisknul na roucho, v němž byl pohřben a které se chová v Turíně. O tomto rouchu a jeho podobě Pána Ježíše bylo již hodně napsáno. Dr. Hynek napsal o tom několik velmi zajímavých a poučných knih. (Dostatečně známé jsou i nejnovější studie světových odborníků, kteří ke studiu turínského plátna použili nejmodernějších metod. – pozn.red.)

Mimo podobu na rouchu v Turíně zachovala se nám z dob Pána Ježíše též jeho podoba od prokonsula Lentula. Jsme jisti, že se zavděčíme našim čtenářům, když jim zde podáme o ní zprávu.

Když Pán Ježíš začal své veřejné působení, Palestina patřila k římské říši, nad kterou tehdy panoval císař Tiberius. Palestinu spravoval prokonsul Lentulus. Tou dobou četní cestující přinášeli z Jerusalema do Říma zprávy o jakémsi Ježíšovi, který podivuhodně káže a koná zázraky. Když se to doneslo k císaři Tiberiovi, ten vzkázal prokonsulu Lentulovi, aby pozoroval jednání Pána Ježíše a podal mu o něm zprávu. A co učinil Lentulus? On dle rozkazu císaře sám pozoroval Pána Ježíše, chodil za ním, poslouchal jeho řeči, a jelikož znal kreslit, on si zhotovil podobu Pána Ježíše. Tu on pak poslal císaři s následujícím dopisem:

"Císaři Tiberiovi pozdrav!

Ejhle, Veličenstvo, odpověď, o kterou jste mne žádal. Zjevil se v této zemi člověk, obdařený neobyčejnou mocí, a lid jej nazývá velikým prorokem. Jeho učedníci jej nazývají Synem Božím. Jeho jméno je Ježíš. Opravdu, císaři, každý den lze slyšet zázračné věci o tomto Kristu, který křísí mrtvé, léčí všechny nemoci a budí obdiv v celém Jerusalemě svým neobyčejným učením. Jeho zevnějšek je velebný, tvář mu září a je plna sladkosti, takže všichni, kdož ho slyší, milují ho a zároveň se ho bojí. Líce má růžové, vousy uprostřed brady rozdělené, a všichni praví, že tak krásného člověka ještě neviděli. Žádný se nemůže na něho dlouho dívat pro zář jeho tváře. Svýma modrýma očima a kaštanovými vlasy se podobá své matce, která vyhlíží zarmoucená, ale je tak krásná, že jí v celé krajině není rovno. Jeho řeči jsou krátké, vážné, vítězné; ony jsou nejčistším výrazem ctnosti a takové moudrosti, jež daleko převyšuje moudrost těch největších duchů. Když napomíná a kárá, je přísný, když učí, je

mírný, milý, okouzlující. Na nohou má jen řemínky, klobouku na hlavě nenosí. Lidé, kteří jej z daleka vidí, často se usmívají, ale v jeho přítomnosti se třesou a trnou. Nikdo jej neviděl se smáti, ale mnozí jej viděli ronit slzy. Kdokoliv se s ním stýkal, každý praví, že od něho přijal dobrodiní a zdraví. Jeho nepřátelé však ke mně přicházejí a tvrdí, že tento Ježíš je tvému Veličenstvu nebezpečný, neboť veřejně hlásá, že král a jeho poddaní jsou před Bohem rovni. V tomto ohledu rač mi oznámiti svoji vůli, a já ji bez odkladu vyplním. - Vale."

P. Lentulus

Tak zní list tohoto vysokého úředníka k císařovi. Všimněme si trochu jeho obsahu. Jsou v něm věci, které známe od svatých evangelistů. Že Pán Ježíš léčil nemocné, křísil mrtvé, že činil mnoho dobra, že ho měli za velikého proroka a že jeho učedníci ho jmenovali Synem Božím, to sdělili i evangelisté. Všimněme si však věcí, o kterých evangelisté mlčí. Lentulus píše, že Pán Ježíš byl převelice krásný, že měl modré oči a kaštanové vlasy. Že byl podoben své Matce Marii, a že se této žádný v celém okolí krásou nevyrovnal. A dozvídáme se též to, že Panna Maria byla zarmoucena; a jak by ne, když věděla, co jejího milého Syna očekává. Lentulus též připomíná, že nikdo neviděl Pána Ježíše se smáti. Též se dozvídáme z listu o nepřátelích Spasitele, kteří jej chtěli očernit u Lentula a dávali mu za vinu to, zač jej vlastně měli chválit. Pravili, že Pán Ježíš hlásal, že před Bohem král i poddaní jsou rovni, a proto že je Ježíš císaři nebezpečný. Nám je však proto tím milejší a dražší.

Jak již svrchu bylo podotknuto, prokonsul Lentulus zaslal císaři Tiberiovi s dopisem též obraz Pána Ježíše, který sám vykreslil. Při dodání obrazu se stalo v domě císařově několik zázračných uzdravení. Císař nato rozkázal vyrýt obraz na drahocenný kámen smaragd. Tento smaragd s obrazem Pána Ježíše se později dostal do císařského pokladu v Cařihradě a roku 1453 padl do rukou Turků. Sultán Bajazet II. odevzdal tento smaragd spolu s kopím, kterým Longin probodl bok Pána Ježíše, papeži Innocentovi VIII. a tímto darem vykoupil ze zajetí svého bratra, který ve válce upadl do zajetí křesťanského vojska na ostrově Rodos.

Dle obrazu vyrytého na smaragdu byl před několika roky vypracován obraz Pána Ježíše, a uveřejněn tiskem spolu s jeho dějinami. Slovenský měsíčník "Božské Srdce Ježíša" přinesl jak obraz tak i jeho dějiny, a my to *s* jejich dovolením otiskujeme, neboť jsme jisti, že bude zajímati všechny čtenáře našeho kalendáře. Ještě podotýkáme dle redakce onoho měsíčníku, že Kateřina Emmerichová viděla ve vytržení onoho Lentula, jakož i události, o nichž je zmínka v tomto článku.

(Ze starého národního kalendáře Katolík)

MODLITBA OPTINSKÝCH STARCŮ

Pane, dej abych s duševním pokojem přijímal všechno, co mne přinese tento den.

Dej, abych se ve všem úplně odevzdal do tvé svaté vůle; každou hodinu tohoto dne mě ve všem uč a podepři.

Všechny zprávy, které během dne obdržím, mě nauč přijímat s pokojnou myslí a pevným přesvědčením, že ve všem je Tvá svatá vůle.

Ve všem, co dělám, a ve všem, co říkám, veď moje myšlenky i city.

Ve všech neočekávaných situacích nedopusť,abych zapomněl, že všechno jsi seslal Ty.

Nauč mne jednat přímo a rozumně s každým členem rodiny, abych nikoho nezarmoutil a nikomu neublížil.

Pane, dej mi překonat tíhu nového dne a zvládnout všechny události v jeho průběhu.

Veď mou vůli a nauč mě modlit se, doufat, věřit a odpouštět.

Amen. *KT 9/2001*



Nad obrázkem Ježíše klesajícího pod křížem

Často se znovu dívám
na to mistrovské dílko,
abych věděla, já malověrná,
že Ty jsi znovu vstal a šel,
ač jsi věděl, co Tě čeká.
Tak také já často padám
pod svým břemenem
a poučena tvým příkladem,
znovu se snažím vstát a jít,
často shrbená, sobě vzdálená
s touhou vše vzdát.
A Ty mě provázíš na mé cestě
a jak jsem někde četla,
jestliže se ohlédnu
a vidím v prachu jen
jedny stopy,
pak vím,
že to Tvé nohy mě nesou.

Ze sbírky „Výkřiky" Marie Farné

Autorka se narodila r.1958. Své vysokoškolské studium nedokončila pro vážnou psychickou chorobu. Dnes žije ve Studénce. Sbírku vydala Oblastní charita Opava.

ČESKÁ KATOLICKÁ MISIE V CHICAGU

při farnosti Panny Marie Svatohorské

Vás srdečně zve do společenství věřících

České bohoslužby

v sobotu v 6.15 večer mše svatá s nedělní platností
v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804
v neděli v 10.00 dopoledne mše svatá
v kapli na americké faře
2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

Česká škola pro děti

každou sobotu ve 3.00 odpoledne
na faře 2414 S. 61st. Ave., Cicero, IL 60804
vyučujeme náboženstvi a český jazyk
Dále míváme společná setkání, besedy, modlitby, zpěv a jiné kulturní akce.
Konáme přípravy na svatby a křty.

Srdečně jsou vítáni všichni Češi a Slováci.

Bližší informace podá český misionář
Fr. Dušan Hladík
Tel. (708) 656 -7472 Mob. (708) 533-1050

NEMOVITOSTI

Century 21.

Peter Herz
REALTOR®

1st Choice Realtors®
37 E Chicago Ave
Westmont, Illinois 60559
Business (630) 810-9393
Fax (630) 810-0456
Residence (630) 833-7167
Direct (630) 674-7166
E-Mail b2amp@aol.com

Each Office is Independently Owned And Operated



Při jakémkoli prodeji nebo koupi Vašeho majetku poskytnu

KVALITNÍ SERVIS

zeptejte se na „Special Gift"
i při doporučení známému
24 hour voicemail
(630) 674-7166

Vroucí vzpomínka



Před čtyřmi roky ve středu svatého týdne 26.března 1997 na Boží zavolání odešel náhle z našeho středu můj milovaný manžel, starostlivý a dobrácký otec, dědeček, strýc a švagr, pan

František Minařík

známý pekař a cukrář
v bývalém českém Chicagu a Ciceru, IL.

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním a spolkovým přátelům v USA, kteří si na něj dosud pamatují děkuji za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku u příležitosti 4.výročí jeho odchodu na věčnost. Mše svatá za něj bude obětována v sobotu 24.března 2001 v 6.15 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Marie Minaříková, manželka
Anna Minaříková – Vukson, dcera s manželem
Marie Kortánek, dcera s rodinou
a ostatní příbuzní v České republice

Úmrtní oznámení



S bolestí v srdci oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že nás navždy opustil náš drahý syn, otec, dědeček, bratranec a strýc, pan

Miroslav Světinský

Zemřel po těžké nemoci v neděli
17. prosince 2000 v Los Angeles
ve věku 55 let.

Dlouhá léta žil a pracoval v Chicagu jako pekař v pekárně svého strýce Františka Minařika.

Po zpopelnění budou jeho tělesné pozůstatky uloženy v dinném hrobě v Dolním Němčí na Moravě.

Vzpomeneme na něj při české mši svaté 24.března 2001 a děkujeme všem, kdo si na něj vzpomenou v modlitbě s námi.

Marie Světínská, matka
Miroslav a Aprilka, děti s rodinami
Rodiny Minaříkova a Kortánkova
Rodina Světinská v České republice



Já jsem vzkříšení
a život.
Kdo věří ve mne,
i kdyby umřel,
bude žít.

Jan 11,25

Všem přátelům a známým s bolestí v srdci, avšak s nadějí na vzkříšení oznamuji, že dne 19.února 2001 posílena svatými svátostmi ve věku 77 let tiše zemřela moje drahá maminka, paní

Olga Hladíková

Rozloučili jsme se s ní ve čtvrtek 1.března 2001 v chrámu sv. Maří Magdaleny v Kuřimi u Brna. Po mši svaté byla uložena na místním hřbitově do rodinného hrobu po boku svého manžela a mého tatínka Jana Hladíka, který zemřel před 10 lety.

Děkuji všem, kdo si na ni spolu se mnou vzpomenou v modlitbě a též děkuji všem kněžím za obětované mše svaté a přátelům za projevy soustrasti a votivní dary.

Fr. Dušan Hladík, syn

Svec & Sons

FUNERAL HOME

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402
Private Parking
(708) 484-2050 (773) 242-2027

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

H. Marik Sons

George Schubert Funeral Homes

6507 West Cermak Road Berwyn, Illinois 60402
(708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

OAKBROOK MEDICAL AND SURGICAL CENTER

ZDENEK DUREK, M.D.

Family physician

2425 W. 22nd St., suite 214
Oak Brook, IL 60523

24 hours answering service
(630) 573 – 0048

Office hours weekdays and Saturday

Languges spoken: English, Czech, Polish, Russian, German, Italian, Spanish, French, Portuguese, Swedish, Indonesian, Hindi.

USA & Worldwide Discount Globe Telecomunication

Super nízké telefonní sazby do České republiky a na Slovensko. Jestliže ještě platíte více za minutu než ČR: $ 0.23 a Slovensko: $ 0.25, tak neváhejte a spojte se s námi.

Rates as low as:

USA 5.9c - Czech Rep. 23c - Slovakia 25c - UK 7c - Canada 8c - Australia 10c - Austria 9c - Denmark 10c - France 9c - Germany 8c - Hungary 20c - Italy 9c - Sweden 8c - Switzerland 9c & more...

No Monthly Fees! 6 seconds billing, 24 hours a day, 7 days a week! No risk, contracts, promotions, or plans.
Call anytime, 6 seconds billing.
Crystal clear connections.
Separate detailed invoice.
Global access calling card available.
You can stay with your present Long distance carrier and still access our low rates.
Your own Toll-Free number available.
Offer is available for Business & Residential customers.

For information or sign up, go to Web Site at: www.discountglobetele.com or call: 1-888-378-5800
Sponsored By The Best Known CS Real Estate Broker in USA, JOHN VOSTENAK, www.johnvostenak.com
Publisher of CS Community News Over the Internet, email: john@johnvostenak.com

***Česká katolická misie a redakce Hlasů národa má nové telefonní a faxové číslo:* (708) 656 - 7472**

Z dopisů našich čtenářů

16.února 2001

Vážený důstojný pane.

Přečetla jsme článek: „Svoboda slova – jak pro koho?" Dříve jsme v Hlase národa měli možnost do článku „dopisy čtenářů" napsat co komu leželo na srdci. Najednou se to ztratilo aniž by bylo odůvodněno proč? To bylo též moc pěkné a zajímavé čtení. My dříve narození nemáme elektronickou poštu atd. Prostě jsme diskriminovaní za všech stran a všemi. Mohli byste to znovu obnovit v tomto pěkném časopisu? Jsem odběratelkou 32 roků a doufám, že našemu přání bude vyhověno, tím získáte též více příznivců.

S pěkným pozdravem

Olga Novotná,
Winnipeg, MAN, Canada

Rádi paní Novotné plníme její přání a zveřejňujeme první dopisy našich čtenářů. Těšíme se na Vaše další příspěvky a rádi v této rubrice také odpovíme na různé Vaše dotazy.

Vážení čtenáři HLASŮ NÁRODA

Tímto dostáváte do rukou již šesté číslo „Hlasů národa", čtrnáctideníku české katolické misie v Chcagu. „Hlasy národa" v nové podobě, t.j. ve změněném formátu, s barevnou obálkou a současnou textovou úpravou navazují na pětadvacetiletou tradici „Hlasu národa".

Ten vycházel po celé čtvrtstoletí téměř zázrakem, péčí Otce Vojtěcha Víta, Otce Maura a hrstky dalších obětavců. „Hlas národa" se stal pro českou komunitu nejen v Chicagu, ale pro mnoho Čechů a Slováků roztroušených po všech koncích světa, útěšným pojítkem a zdrojem národního povědomí. A to nikoliv nutně jen pro katolíky.

Je nutno čelit smutné skutečnosti, že mnoho čtenářů „Hlasu národa" postupně dospělo do věku, kdy lidé přirozeně odcházeji na věčnost. Tím se základna předplatitelů zúžila na počet, kdy vydavatelé Hlasu národa zřejmě počali pochybovat o reálné možnosti pokračovat v jeho vydávání. Bylo tedy nakonec rozhodnuto, aby „Hlas národa" při dovršení svých pětadvaceti let existence byl v klidu a pokoji odpsán ze seznamu dosud existujících českých publikací v exilu. Souviselo to ovšem s odchodem Otce Víta na zasloužený odpočinek po dlouhých létech obětavé misijní služby v zemích vzdálených od staré vlasti.

Nástupce Otce Víta, Otec Dušan Hladík, vyslaný do Chicagských farností brněnskou diecézí, se projevil od samého příchodu jako člověk plný energie a odvahy. Přišel vybaven mnoha pozotivními vlastnostmi, které slibovaly splnění odvážných plánů a smělých nadějí, s nimiž se svého misijního poslání ujal. Když převzal od svého předchůdce Otce Víta agendu spojenou s vydáváním „Hlasu národa", snadno si spočítal, že náklady na jeho vadávání jsou zbytečně vysoké, zejména proto, že nimimální počet výtisků požadovaný tiskárnou představoval více než než dvojnásobek těch skutečně potřebných.

Především se nesmířil s myšlenkou, že by mohl úspěšně vykonávat svou misijní činnost bez prostředku tak účinného jako je vlastní tisk.

S odvahou jemu vlastní se rozhodl opatřit si potřebné moderní zařízení a tisknout časopis sám s podstatně menšími náklady. To vše bylo možné jen za předpokladu, že Otec Dušan Hladík plně využije svých technických schopností, téměř neuvěřitelné houževnatosti, pracovitosti a nad vším svou silnou vůli a chuť něco tak náročného podniknout.

Je téměř nepochopitelné, že lidé, kteří byli Otci Dušanovi nablízku a mohli být svědky jeho obdivuhodné podnikavosti a dobré vůle, se dokázali obrátit proti němu jako nepřátelé.

Není ani v nejmenším mým úmyslem zabývat se trpnou záležitostí kolem „Velehradu", i když přirozeně se mi to vše jeví jako nechutné absurdní divadlo. V dané situaci především postrádám předpokládanou tolerantnost, porozumě-ní a lásku k bližnímu, kterou bych očekával od lidí stejného náboženského vyznání. Vnucuje se otázka, kde zůstala ona prostá křesťanská láska a snášenlivost.

Tato kapitola ze života katolíků v Chicagu se rozhodně nezapíše do historie jako ta, na kterou by bylo možno s pýchou vzpomínat.

Za daných okolností je nesmírně důležité podpořit ze všech sil a všemi dostupnými prostředky záslužnou činnost Otce Dušana Hladíka. Chceme-li udržet při životě „Hlasy národa" jako jednu z posledních exilových publikací, která nám umožňuje vzájemný kontakt uvnitř exilu i spojení se starým domovem, musíme jednat hned a co nejúčinněji.

Snažme se přesvědčit své přátele, aby se stali předplatiteli „Hlasů národa" a my sami neváhejme projevit svou dobrou vůli a štědrost pro dobrou společnou věc.

V případě, že by „Hlasy národa" podlehly vlivu lidí zlé vůle a indiferenci nás ostatních, pak bychom museli žít s pocitem jisté viny a výčitek, že jsme nevykonali dost v rozhodném okamžiku.

Dr.Patrick Vlastimil Folke
25.února L.P. 2001

Praha 13.ledna 2001

Vážená a milá paní Vacková,
milí členové chicagského Velehradu,

Děkuji za pozvání na naši schůzi 27. ledna 2001 a s lítostí oznamuji, že mi nebude možné se jí zúčastnit. Přikládám tedy pověření a plnou moc, které jsem udělil otci Vojtěchovi Vítovi, aby mě zastupoval a mým jménem volil, a chci vám sdělit svůj názor na nynější situaci.

Na kulturním středisku VELEHRAD v Chicagu mi osobně velmi záleží, vždyť jsem byl vlastně u jeho vzniku a provázel jsem ho svým zájmem po celou dobu jeho trvání. Pamatuji se ještě na potíže z éry Mons. Křižky, na naději, kterou přinesl svou návštěvou pan kardinál Beran, na inteligentní právní pomoc nezapomenutelného prof. Schwarzenberga, kterého mi bylo dáno pak v Rakousku pochovávat, na začátek a pak na potíže u sv. Prokopa, na zakupování našich středisek a na celou tu radostnou činnost, která se v nich konala, a samozřejmě vzpomínám na všechen ten kulturní a náboženský život, který se na Velehradě ve spolupráci se Svazem po tolik let vyvíjel. Jistě, dnes to všechno už patří dějinám, kdo neprožil náš exil,

to dnes už nemůže chápat, ale přesto to vše nějak přetrvává ve svých výsledcích, bez nichž by nebylo ani to středisko nynější, ani ten dům, ve kterém toho 27. ledna budete zasedat.

V minulých letech se situace radikálně změnila. Starých exulantů ubývá, přicházejí noví krajané, vyměnili se i naši duchovní správci, i na mé místo nastoupil biskup Esterka. Tak je to správné, život musí jít dopředu. Ale jsem přesvědčen, že zůstává přitom naším úkolem to dobré, co tu zůstalo, nebořit, nýbrž to zachovat, rozvíjet a na tom stavět.

Dozvěděl jsem se, že prý existuje také návrh náš dům na 61st Avenue prodat. Zdá se mi to - promiňte mi to slovo – šílené, znamenalo by to vzdát se toho kousku „českého Chicaga", kdysi tak slavného, který tu ještě zbyl. Neříkám, že by nebylo možné se přestěhovat někam na místo výhledově výhodnější. Ale to bychom museli nejdřív konkrétně najít a vše připravit, abychom nepřišli o to málo, co aspoň máme nyní. Kulturní středisko Velehrad už vstoupilo do dějin našeho národa, vždyť je dědicem té dlouhé tradice českého kulturního a náboženského života v Chicagu, i samé činnosti Národního svazu. Vzít mu jeho sídlo by znamenalo odsoudit ho k zániku, a to si aspoň já v žádném případě nechci vzít na svědomí. Už z úcty vůči všem, kdo se o ně zasloužili, počnouc kardinálem Beranem a prof. Františkem Schwarzenbergem blahé paměti.

Prosím tedy Vás, paní Vacková, i všechny spolučleny Velehradu, abyste si dobře rozmyslili, jaký dosah bude Vaše volba mít, a abyste nám Velehrad i jeho sídlo zachovali. Vždyť kde jinde by mohla mít sídlo - aspoň v nynější situaci – duchovní správa, která je vlastně nejsolidnějším poutem, které sjednocuje naše krajany. V tom smyslu dávám tedy také pověření otci Vojtěchovi a modlím se, aby Vaše volba byla k dobru celé naší věci.

K tomu Vám také všem žehnám a ze srdce Vás pozdravuji.

Váš +! ThDr. Jaroslav Škarvada,
tit.biskup litomyšlský,
pomocný biskup pražský

Tento dopis byl čten na valné hromadě Velehradu a postoupen naší redakci.

Jiří Paďour OFMCap českobudějovickým biskupem - nástupcem



Papež Jan Pavel II. jmenoval dosavadního pražského pomocného biskupa Jiřího Paďoura českobudějovickým biskupem-nástupcem. Na tiskové konferenci v Praze to v pátek 23. února oznámil apoštolský nuncius Giovanni Coppa.

Kardinál Miloslav Vlk k tomuto jmenování řekl: „Přál bych své rodné českobudějovické diecézi a biskupu Liškovi, aby našel v Jiřím Paďourovi vhodného nástupce. Věřím, že biskup Paďour bude v této diecézi šťastný." V osobním přání novému diecéznímu biskupovi pak dodal: „Můj někdejší předchůdce, biskup Josef Hlouch kdysi řekl, že v jižních Čechách je lid dobrý. Přeji ti, aby tě tito dobří lidé přijali do svého náručí a v kněžstvu, abys našel bratrské společenství, s kterým budeš moci tuto diecézi vést a řídit. Přeji také českobudějovické diecézi, která zůstala mou rodnou diecézí, Boží požehnání, mnoho duchovních a kněžských povolání a všechno dobré."

Jeden z prvních rozhovorů, které biskup Jiří Paďour poskytl přítomným novinářům, patřil Katolickému týdeníku:

Jaké jsou vaše pocity z tohoto jmenování?

Je to především hluboce duchovní skutečnost, že je člověk jmenovaný do úřadu biskupa. Hlavní jsem prožil, když jsem byl jmenován pomocným biskupem pražským. A to je zážitek hluboké vděčnosti, která mě čtyři roky neopouští a stupňuje se každým dnem. Českobudějovickou diecézi z duchovního hlediska příliš neznám. A také v pražském terénu se orientuji samozřejmě lépe. Ale znám Šumavu, Třeboňsko a asi dvacet kněží, s kterými jsem studoval nebo se s nimi služebně setkal. A hlavně znám biskupa Antonína Lišku, ke kterému mám velmi blízko.

V českobudějovické diecézi působí také teologická fakulta. Máte již nyní určité představy ohledně případné spolupráce?

Zatím příliš ne. Bude to pro mě nová skutečnost, neboť jsem se s touto oblastí setkával jen okrajově. Ale například nynější děkan Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Josef Dolista byl mým spolužákem ze semináře. Jak je vidět, některé věci jsou více připravené, než si myslíme.

Nová funkce vám přinese ještě více zátěže, než máte nyní. Jak jde časová náročnost vaší služby dohromady s prostorem pro modlitbu?

Biskup musí mít především čas na modlitbu. Ten jsem neztratil ani teď. To je prvořadá potřeba biskupa ve službě. Je to možná věc obtížná, ale nutná. Toto jmenování bylo i pro mě velkým překvapením. Vždyť po dvou letech ve funkci pomocného biskupa pražského jsem měl lehkou mozkovou příhodu. O to více jsem byl překvapen tím. že došlo k takovému závažnému pověření. Ale člověk své osudy dopředu nezná, takže jak se říká: Pánu Bohu poručeno.

Antonín Randa KT 9/2001-03-12

Biskup Jiří Paďour OFMCap

Narozen 4. dubna 1943 ve Vraclavi, okres Ústí nad Orlicí.
Roku 1966 ukončil studium na DAMU.
1966-67 působí v Divadle Na zábradlí.
1970-75 studuje na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích.
21. června 1975 vysvěcen na kněze.
V červenci 1977 ztrácí státní souhlas.
1980-86 metařem v Metru, topičem v domově důchodců, později uklízečem na ČVUT.
10. prosince 1983 tajně skládá řeholní sliby.
1986-91 opět v duchovní správě farností.
1991-96 provinciálem kapucínského řádu.
3. prosince 1996 jmenován titulárním biskupem asuccurénským a pomocným biskupem pražským. Konsekrován 11. ledna 1997
23.února 2001 jmenován českobudějovickým biskupem-nástupcem.

Potkat básníka

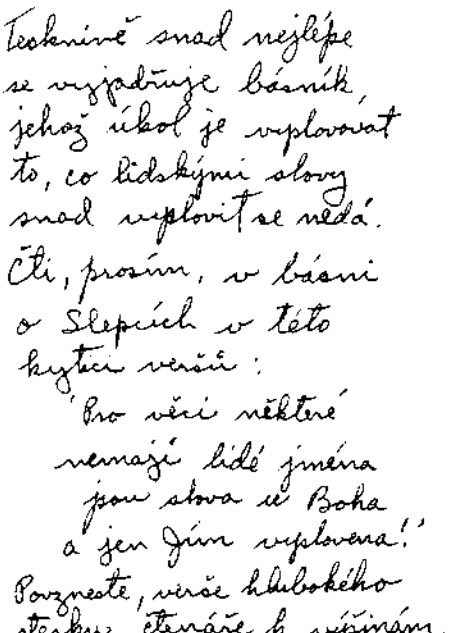
Bylo to někdy v létě roku 1975 a my, posrpnoví exulanti, jsme se tehdy často sdružovali vlivem čerstvého vykořenění z rodné půdy, které bylo stále ještě příliš živé. Když si přátelé Brymovi pořídili svůj vlastní dům u jezera (Brymovic „Immensee"), uspořádali v rámci svěcení domu piknik pro početné české přátele.

Tam jsem se poprvé setkal s básníkem Eduardem Dvořákem. Když jsem požádal paní hostitelku, aby mi sympatického hosta představila, diskrétně mi pošeptala, že on sice píše nějaké básně, ale jinak je docela normální a na důkaz toho dodala, že je povoláním lékař. Bylo mu v té době kolem třiceti let, působil dojmem člověka se značnou dávkou osobního půvabu. Pritažlivý exteriér byl zdůrazněn bohatou kšticí tmavých vlnitých vlasů. Na rozdíl od ostatních účastníků pikniku byl oděn tmavým oblekem s vázankou, tedy spíše k návštěvě koncertu nebo opery. Jeho vlídný soustředěný pohled prozrazoval schopnost naslouchat druhým s mírou nevšední pozornosti a trpělivosti, jak se záhy prokázalo.

Abych se dostal co nejkratší cestou k žádoucímu tématu, zeptal jsem se rovnou, kteří básníci jsou mu nejbližší a inspirují jeho vlastní básnickou tvorbu. Poté, co uvedl jména Otokara Březiny, Karla Hlaváčka, Jana Čepa, Jana Zahradníčka a Jiřího Karáska ze Lvovic, pocítil jsem hřejivý pocit ze setkaní se "spřízněnou duší".Několik hodin jsme pak strávili v oblasti drobátko mimozemské, přes prozaickou vůni nad plamenem táboráku opékaných špekáčků.

Nevycházel jsem z údivu nad tím, že tento člověk téměř o celou generaci mladší než já, dokázal v dobách bolševického kulturního temna nalézt cestu k autorům, jejichž díla patřila téměř bez výjimky mezi libri prohibiti. Knihy tohoto druhu byly komunistickými cenzory vyloučeny z veřejných knihoven a dokonce se nesměly prodávat ani v antikvariátech. Jeho udivující znalost poezie zahrnovala mnoho básníků "sladké Francie", takže znal nádherné dílo Hanuše Jelínka, překlady francouzské poezie Karla Čapka a mnoho dalších pokladů z hájemství poezie. Tyž den mi věnoval svůj první svazek básní s nostalgickým titulem – ***"PÍSEŇ O VĚČNÉM DOMOVU."*** Označil ji podtitulem „Pocta sochaři Františku Bílkovi". Znalost Bílkova díla, nejbližšího přítele Otokara Březiny, sama o sobě stačila dostatečně určit duchovní zaměření Eduarda Dvořáka jako básníka.

Název sbírky a jednotlivých básni převzal autor z označeni sochařských děl Františka Bílka a protkal ji jeho myšlenkami. Úvodní slovo k Dvořákové poetickému debutu napsal John L. Mořkovský, biskup diecese galvestonské a houstonské. Faksimile tohoto úvodu je součástí básnické sbírky, jejíž grafickou úpravu včetně kresby na obálce provedl básník sám.


Teskinvě snad nejlépe se vyjadřuje básník, jehož úkol je vyjadřovat to, co lidskými slovy snad vyjovitřse nedá. Čti, prosím, v básni o Slepcích v této kytici veršů: "Pro věci některé nemají lidé jména jsou slova u Boha a jen Jím vyslovena!" Pozvnesete, verše hlubokého steskuu, čtenáře k výšinám, kde duše volně dýchá poblíž Ducha, svého pramene! + John L. Mořkovský Houston, Texas, 7,31,71.

Úvodní slovo biskupa Mořkovského

SLEPCI

"Jsme slepci. Jen dle hnutí srdce svého
zpíváme písně o dobru, síle a kráse."

František Bílek

Náhle jsem prohlédnul do dospělosti muže
poznal, že vlastními se zraní trny růže
že budu poslepu hledat ve stálém hoří
jejich svět vidění a přetěžce jej tvořit

Pro věci některé nemají lidé jména
jsou slova u Boha a jen Jím vyslovena
charisma poznání je někdy dává tušit
když vzbudí vědomí obrazem božím v duši

Od těch dob život v nich tolik bohatý je
díky jim přežívám uštknutí mnohé zmije
modlím se abych byl nadějí pro rodiče
a s nimi do zámku Domova vsunul klíče

Na závěr jen několik údajů ze života básníka, jenž žije po dlouhá léta mezi námi. ***EDUARD DVOŘÁK*** se narodil 31. března 1943 v Praze. Tam také vystudoval lékařskou fakultu University Karlovy. Promoval v červnu 1966. Po sovětské okupaci v roce 1968 odešel z vlasti. Po téměř dvouleté pouti po Rakousku, Švýcarsku a Francii se natrvalo usadil ve Spojených státech amerických. Na počátku žil v texaském Galvestonu a Houstonu, kde v roce 1972 vydal svou první sbírku básní - Píseň o věčném domovu, z niž jsme uvedli citát veršů, které zaujaly pozornost p. biskupa Mořkovského a použil jich v úvodním slovu k této knize. Po několika letech "bloudění cizinou" se Dr. Eduard Dvořák trvale usídlil ve státě Illinois, kde už" dlouhou řadu let uprostřed požehnané rodiny pečuje se svou ženou Emuškou o šest skvělých potomků - pět dcer a jednoho chasníka.

Během téměř třiceti let vykonává svědomitě své prozaické náročné povolaní lékaře-radiologa, při několika změnách působiště.

Od vydaní Písně o věčném domovu Eduard Dvořák napsal a vydal až dosud sedm básnických sbírek. S výjimkou několika esejí nám Dvořák nabízí poezii osobní lyriky, která je předznamenána pokorou, duchovní hloubkou a kultivovanosti českého jazyka.Většina Dvořákových sbírek pochází z edice "Poezie mimo domov", kterou redigoval ve svém Mnichovském nakladatelství Daniel Strož. Jsou to sbírky poezie :

"Ocún" (1973), "Moře v odlivu topánku" (1980); "Na přídi ostrova" (1982). Dvě ze sbírek - "Když procházel jsem zahradou"(1985) a "Vysoké léto"(1988)

jsou doprovázeny knižními ilustracemi Ervína Synka, umělce mimořádného nadání. Až dosud poslední sbírka má název „Horská louka" vydaná v roce 1994, napsaná v illinoiském Barringtonu, kde Dvořákova rodina strávila dlouhé životní období v idylické pohodě.

Eduard Dvořák – básník – se na delší čas odmlčel. Jsem však přesvědčen, že múzy Euterpe a Erato ho neopustily natrvalo. Má před sebou ještě dlouhou cestu k „Poslednímu vinobraní", jak nazval závěrečné verše své celoživotní sklizně poeta našeho mládí – Jiří Karásek ze Lvovic.

P. Vlastimil Folke

Hřebejkův film Musíme si pomáhat lvem českého filmu roku 2000

Při slavnostních ceremoniích nebývá zvykem, že by moderátor s hořícími vlasy vpadl na jeviště a teprve po zdárném uhašení pozdravil diváky. Ale atmosféra v pražské Lucerně v sobotu 3.března byla uvolněná a nekonformní, jako by ani nešlo o udílení prestižních cen Českе filmové a televizní akademie. Na podstavcích čekali sklenění Čeští lvi, kteří jsou už od roku 1993 synonymem pro dobře odvedenou práci v oblasti domácí filmové tvorby. Nejbojovněji vykročili do filmového klání Samotáři režiséra Davida Ondříčka a scénáristy Petra Zelenky. Naděje vkládané do nominací dokonce v deseti kategoriích zůstaly téměř nenaplněny. Malou náplastí byl lev za mužský herecký výkon ve vedlejší roli pro Jiřího Macháčka. Jeho hrdina, který je pořád nad věcí, se stal novým idolem mladých stejně jako Samotáři jejich kultem. Snímek o lidech, kteří přestože žijí uprostřed velkoměsta, trpí odcizeností, se ve filmovém klání pětkrát střetl s tragikomedií Jana Hřebejka Musíme si pomáhat. Protektorátní příběh o hrdinství i zbabělosti vyšel ze souboje vítězně, a tak proměnil pět ze šesti nominací ve skleněné sošky. Tu nejhodnotnější, cenu pro absolutního vítěze, převzali tvůrci filmu z rukou režiséra a prezidenta filmové akademie Karla Kachyni. Odborná porota dala snímku Musíme si pomáhat přednost před konkurenčními Samotáři a Kyticí F.A. Brabce. Lvi za nejlepší režii a scénář putovaly do stejné klece, k Janu Hřebejkovi a Petrovi Jarchovskému. Bolеslav Polívka a Anna Šišková, představující na plátně manžele Čížkovy, přidali k oceněním ještě trofeje za nejlepší mužský a ženský herecký výkon v hlavní roli. Pro Polívku to nebyla premiéra, pro lva si ve stejné kategorii došel před čtyřmi lety.

Sedm želízek v ohni měla Kytice, filmová báseň na vybrané motivy baladické sbírky Karla Jaromíra Erbena. Akademie vyzdvihla kameramanskou práci F.A.Brabce, zvuk Jiřího Klenky a hudbu Jana Jiráska. Ze stejné výchozí pozice (sedm nominací) startoval Michálkův Anděl exit. Drogová romance natočená na motivy knihy Jáchyma Topola získala broušené sošky za výtvarné filmové ztvárnění (Vladimír Michálek a Martin Štrba) a za střih (Jiří Brozek). V barvách snímku debutující režisérky Alice Nellis převzala cenu za nejlepší výkon ve vedlejší roli herečka Eva Holubová.

Carolina

Tiskové prohlášení dne 25.2.2001

Ve Žďáře nad Sázavou byl napaden a brutálně zbit místopředseda Českého Ombudsmana pan Milan Kočík.

I když samotné napadení se odehrálo v prosinci minulého roku je tato záležitost nadmíru aktuální. Dodnes má totiž zdravotní problémy, obavy, strach a s pomocí občanské iniciativy má nyní soukromou ochranku. O jeho napadení a nynější situaci nebyla veřejnost doposud informována.

Jakožto jednatel již dva roky fungující, řádně zaregistrované a povolené MVČR, neziskové organizace Český Ombudsman pro dodržováni lidských práv, jsem nucen výše uvedenými okolnostmi vydat toto prohlášení pro tisk.

Organizace Český Ombudsman protestuje proti teroru, který je vyvíjen na její představitele.

Pan Milan Kočík byl přepaden a následně surově zbit třemi dosud neznámými muži tak, že byl ošetřován v nemocnici. ***Nelze zřejmě hovořit o náhodě, když jde opět po více jak roce o velmi podobný útok na dalšího aktivistu našeho sdružení.*** Prakticky stejným způsobem byl napaden již 28. září 1999 v Brně předseda sdružení Český Ombudsman a dlouholetý aktivista v oblasti lidských práv pan Jan Honner. Po jeho následném propuštění z nemocnice - kde se zotavoval (otřes mozku , zlomený nos, žebra) - se stal pan Honner terčem neustávajících anonymních telefonických výhružek. Honnerovi nebyla poskytnuta požadovaná policejní ochrana a bylo na podzim roku 1999 vyhrožováno v souvislosti s jeho politickou činnosti dokonce tak intensivně, ze se byl nucen uchýlit dočasně do zahraničí. Naše sdružení posléze opustila, ze strachu z dalších útoků, převážná Část členské základny. I přesto pan Kočík nepřestal v jeho obětavé práci a pomáhal lidem jménem Českého Ombudsmana dál. Málo kdo ví, že naše organizace může dle zákona pověřovat své členy jakožto společenské zástupce jež jsou přítomni a vystupují v různých soudních řízeních se státními orgány. Tímto byl pověřován v minulosti Jan Honner, Petr Hanzlík, Miroslav Michálek a nyní přímo pan Milan Kočík. Ten byl také aktivistou tzv. předlistopadových protisocialistickýeh iniciativ. Jeho aktivity byly vždy charitativní a lidskoprávní. Nyní má být zastrašen a umlčen. ***Patrně i aktivity našeho sdružení, které poukazují na porušování lidských práv v ČR, jsou mnohým mocným nepohodlné.*** Veškeré zprávy v plném znění z tisku, rozhlasu a televize týkající se naší předešlé činnosti, lze nalézt na internetu pod adresou:

http://welcome.to/cesky.ombudsman

Miroslav Michálek

Kontakt:
Jednatel Českého Ombudsmana z Brna pan Miroslav Michálek tel.0603 422659
Adresa pana Milana Kočíka je:
Milan Kočík, U Taferny 7,
Žďár nad Sázavou, 591 00.

MLÁDEŽI

Tarsicius

Nemuseli jsme na něho dlouho čekat. Vojáci věděli, že Tarsicius přijde. Ohlásil ho stařec, který občas přišel s nějakým udáním.Dostával za to hrst pšenice, několik oliv, pohár vína. Legionáři zřídili blízko naší vesnice tábor na pochytané křesťany. „Kolem poledne přijde chlapec a bude se chtít dostat k uvězněným křesťanům. Prý jim nese něco důležitého. Jmenuje se Tarsicius," oznamoval stařec.

„Co má přinést? Nějakou zprávu?" vyptával se velitel setniny.

„Ne," odpověděl udavač, „je to něco, co je posílí a dodá jim odvahu."

„Přináší snad zbraně?" ptal se důstojník.

„Jejich Pána," řekl stařec.

„Ach tak," uvědomil si velitel. Věděl totiž něco o víře křesťanů, protože velitelé táborů procházeli kursem o křesťanství. Bylo to na příkaz císaře Valeriána, který miloval pátrání po křesťanech. Rozkoš z pronásledování křesťanů přešla z císaře na mnoho jeho důstojníků.

„Ach tak," opakoval velitel, „Tarsicius nese křesťanům Tělo jejich Pána. Dejte starému najíst a až přijde Tarsicius, víte, co máte dělat." Legionáři pozdravili a velitel odešel.

Stál jsem v tzv. druhém kruhu. Tak jsme tomu říkali my – vesničtí kluci. První kruh tvořili vojáci kolem křesťanského tábora. Byl řídký, protože legionářů bylo málo. Potom přišel náš hustší kruh z mužů a chlapců z vesnice. Pomáhali jsme při zajišťování křesťanského tábora, aby žádný křesťan neutekl nebo aby je někdo neosvobodil. Mohli jsme křesťany i bít, nadávat jim a házet po nich kamením. Zvlášť rádi jsme se pouštěli do křesťanských chlapců a právě teď měl jeden takový kluk přijít. Tarsicius. Stařec veliteli hlásil, že přináší křesťanům Tělo jejich Pána. Vím, že křesťané pokládají kousek chleba za svého Krista. Před několika týdny jsme takový kousek našli u jednoho kněze a před očima vězňů rozšlapali.

Už je to tady. Mezi vojáky je nějaký rozruch. Mají mezi sebou jakéhosi mladíka. Přichází sám velitel: „Co chceš a co neseš?" zeptal se.

„Nesu vězňům jídlo a pití," odpověděl Tarsicius.

„Co většinou jíte?" vyptával se velitel dále.

„Chléb," řekl Tarsicius.

„Žádné maso?" chtěl vědět důstojník.

„Jen o velkých svátcích," vysvětloval Tarsicius.

„A které jsou u vás velké svátky?" nutil ho velitel k přiznání. Tarsicius váhal. Zřejmě pochopil, že všechno, co se chce Říman dovědět, je léčka. Přesto odpověděl: „Narození našeho Pána a jeho vzkříšení po popravě."

„Tak vzkříšení! Povídačky o tom se drží už dvě stě let."

„Zpráva o zmrtvýchvstání našeho Pána se udrží ještě déle," řekl Tarsicius vzdorně.

„Váš pán je císař Valerianus," okřikl ho velitel přísně. „A ten nebyl popraven ani nevstal z mrtvých." Potom se obrátil na nás: „Vyřiďte to s ním!" Zmocnila se nás strašná zuřivost. Měli jsme již připraveny klacky a kameny. Za chvíli již ležel zakrvácený Tarsicius na zemi, ale umíral až do večera. „S Tarsiciem jsme skončili," řekl jeden z nás. Víno, které mladý křesťan nesl ve džbánu, se rozlilo, když upadl a slunce je vysušilo. Kousek chleba, který jsem u něho našel v ruce, jsem podal přes trnitou ohradu jednomu uvězněnému křesťanovi.

Dnes jsem stejně starý jako ten člověk, který Tarsicia udal. Celý život jsem přemýšlel, proč jsme toho chlapce vlastně zabili. Snad nám jeho chování vůči Římanům ukázalo, kam jsme se dostali svou podlézavostí před cizími vojáky. Tarsicius byl chlapec, ale jednal jako pravý muž.

Biblické hádanky

1. Která kniha Písma svatého hovoří o stvoření člověka?
- a) Kniha Ester
- b) 1. kniha Mojžíšova
- c) 2. kniha Mojžíšova

2. Co to je Pentateuch?
- a) Pět knih Mojžíšových
- b) Židovská slavnost
- c) Část jeruzalémského chrámu

3. Co je korunou Božího stvořitelského díla?
- a) Vesnír
- b) Země
- c) Člověk

4.Co znamená v překladu jméno Adam?
- a) Život dávající
- b) Nahý, neoblečený
- c) Člověk, ze země vzatý

5. Co znamená v překladu jméno Eva?
- a) První ze všech
- b) Matka všech živých
- c) Z žebra svořená

6. Jak dal Bůh podle biblického líčení člověku život?
- a) Slovy: „Pomni člověče!"
- b) Slovy: „Vstaň a choď!"
- c) Vdechnutím „dechu života."

7. Bůh lidem požehnal a řekl:
- a) „Ploďte a množte se a naplňte zemi!"
- b) „Vyjděte z této země do země, kterou vám ukážu!"
- c) „Radujte se v Pánu vždycky!"

8. Bible popisuje zemi jako krásnou zahradu. Jak ji nazývá?
- a) Eben
- b) Eden
- c) Edom

9. Kdo z evangelistů jmenuje Adama v Kristově rodokmenu?
- a) Matouš
- b) Marek
- c) Lukáš
- d) Jan

10. Koho nazývá sv. Pavel „druhým Adamem"?
- a) Timoteje
- b) Ježíše Krista
- c) Jana Křtitele

Správné odpovědi: 1b, 2a, 3c, 4c, 5b, 6c, 7a, 8b, 9c, 10b

ce. Má matka dokázala něco pozoruhodného a jedinečného. Její zásah velmi převyšoval přirozený okruh mateřské působnosti. K rozhodujícímu průlomu mi dopomohla po smrti. Nemám na mysli jen nebeskou přímluvu, která je pro každého věřícího křesťana „běžnou" realitou, nýbrž její „pozemský" zákrok, jímž mi osmnáct let po své smrti přispěchala na pomoc. Volala mne ke svému hrobu. Pro mne to byla jediná otevřená brána do zahraničí. Jakmile jsem k jejímu hrobu dospěl, stanul jsem před oltářem kaple, v níž jsem se stal knězem. Biblický poklad jsem našel v poli, v němž sama našla poslední odpočinek. Klestila mi cestu houštinou, vedla klikatými stezkami a upravila „večeřadlo", v němž Kristus Pán vysvětil své apoštoly na kněze a slavil s nimi první eucharistii. Tohoto úkolu se neujala za života, nýbrž téměř dvě desetiletí po posledním výdechu ve vražedné komoře.

Pozdě, ale přece byl v Sobiboru zbudován památník. Buldozery navršily lidský popel a pozůstatky kostí v obrovský náhrobek, chráněný příkrovem hlíny, zdobený trávníkem a květinami. Mohyla dosahuje rozměru menšího cirkusového stanu. U vchodu stojí pomník. Vzpřímená žena se zakloněnou hlavou drží v náručí dítě. Umělce inspirovala příšerná událost. Bylo to v roce 1942 nebo 1943. V zimním období přijel do Sobiboru transport židů. Byl na cestě několik dní. Když esesáci odsunuli dveře dobytčáků, nic se nehnulo. Muži a ženy stáli namačkáni vedle sebe. Zmrzli!

Ztuhlé mrtvoly byly bez oděvů. Byly jim odebrány před odjezdem. Vězňové museli přimrzlá těla odtrhávat krumpáči. Velitel tábora přitom objevil něco prapodivného. Jedna mrtvá žena svírala v ledových rukou živé, vrnící dítě. Velitel zavolal na pobočníka: „Koukej! Žertovné - co?" Vytáhl pistoli a vpálil dítěti kulku do hlavy...

Dlouho jsem pozoroval pomník v Sobiboru. Což v něm není zobrazena i má maka? Mrtvá matka stále ještě drží žijící dítě.

Je načase, abych nekrolog o své matce ukončil a vrátil se do Sobiboru roku 1960. Nebylo mi dopřáno sloužit v Sobiboru první mši svatou. Otec Albin, farář v Orchůvku, měl na faře misionáře a nemohl mne ubytovat. Musel jsem návštěvu odložit. Po vysvěcení jsem sloužil v sobiborské kapličce svou pátou mši svatou. Byl jsem sám se svým ministrantem, bratrem kapucínem z Orchůvku, kterého spolubratři a věřící považovali za světce. Přesto jsem zřetelně cítil přítomnost třetí osoby... Nepochyboval jsem ani trochu o tom, že zde byla nějakým způsobem účastná i má matka. Zesnulí, „kteří nás předešli se znamením víry a spí spánkem pokoje", jsou nám blíž, než tušíme. Směs potuchy, jistoty tužby se promítla navenek. Pokaždé, když jsem se při „Dominus vobiscum" obrátil, viděl jsem v poslední lavici klečet postavu, ponořenou jakoby do šedivé mlhoviny, průzračnou a přesto obestřenou třpytivým závojem, chvílemi se zářícíma očima, v nichž se zrcadlilo mateřské štěstí, chvílemi s obličejem ukrytým v dlaních, jakoby prolévala slzy radosti. Při „Ite, missa est" se vidina rozplynula. Byl to neskutečný odraz skutečného jevu? Ať to bylo cokoliv, patří tento zážitek neodlučně ke vzpomínkám na Sobibor a na mou pátou mši svatou.

v Lublině... Ani si netroufám vyslovit to blažené slovo. Mám na svědomí už zrádnou pohlednici. V Brně jsem svatosvatě sliboval, že tentokrát nepošlu ukvapenou zprávu. Pošlu telegram s domluveným heslem, ale v žádném případě před svěcením.

„Co mám nyní dělat?" To byla první otázka po příjezdu. „Vyspat se," zněla odpověď Otce kvardiána. Uposlechl jsem. V deset hodin telefonoval biskup. Chtěl mi udělit svěcení ještě téhož dne. „Ať nemusí čekat o den déle," dodal. „Excelence," odvětil kvardián, „dopřejte mu odpočinku! Když čekal tolik let, tak ten jeden den také ještě vydrží!" Tím Otec Archanděl bezděčně zasáhl do časového průběhu následujících událostí. Termíny pro obřady svěcení se posunuly na úterý a na středu. Byl to 5. a 6. duben. Tyto dva kalendářní dny sehrály již jednou významnou úlohu v mém životě, ale o tom později...

KATAPULTEM DO CÍLE

Byla-li první cesta do Polska překážkovým během, který mne každým krokem od cíle oddaloval, místo aby mne k němu přibližoval, dosáhl jsem při druhé cestě cíle jakoby vymrštěn katapultem.

Bez předcházející audience nebo dohovoru s biskupem jsem se odebral ve stanovenou hodinu se svými průvodci do biskupské rezidence. Dveře se neslyšně otevřely. Komorník nás zavedl přímo do soukromé biskupovy kaple. Mými průvodci byli Otec Archanděl a Otec Florián.

Věděl jsem, že biskup pověřil oba kapucíny, aby s sebou přinesli všechny potřebné liturgické knihy a náčiní. Vždyť jsem se musel při svěcení dotýkat různých předmětů, jimž se odborně říká „instrumenta". Již cestou jsem se divil, že žádný z Otců neměl kufřík ani aktovku. Na mou otázku se Otec kvardián potutelně usmál: „Ty asi nevíš, co všechno se dá schovat v rukávech a pod pelerínou kapucínské kutny!" zašeptal mi do ucha. Dlouho jsem na ten div čekat nemusel. Jako kouzelník v cirkuse vytahuje z cylindru tucet králíků, tak se oba přátelé před mýma udivenýma očima zbavovali své zátěže. Kde se vzala, tu se vzala — pojednou ležela na přípravném stolku velká pontifikální kniha, lekcionář rovněž oltářního formátu, exorciční rituál, nůžky, mohutný kostelní klíč, zvonek, konvičky s táckem, kalich s paténou a občtní svíce. Ze svázaného uzlíčku vybalili rochetu, albu s humerálem a cingulem, dalmatiku se štolou a mešní ornát. Kredenční stolek sotva pojal všechny ty rekvizity. Byl obložen jak dárkový stůl pod vánočním stromečkem.

Pak přišel biskup. Beze slova mne objal, oblékl se do liturgických rouch a obřad započal. Bylo úterý, 5. dubna, sedm hodin večer. Přijal jsem tonzuru a čtyři nižší svěcení.

Příštího rána nadešel vytoužený okamžik. Vydal jsem se na nejkrásnější cestu svého života, na cestu od kapucínského kláštera k sídlu lublinského biskupa. Po mém boku kráčeli mlčky titíž průvodci jako včera. V blaženém zanícení jsem se pohyboval známými ulicemi. Dokonce pouliční hluk a čilý shon chodců mi připadaly jako rajská hudba. Byla středa 6. dubna 1960, po

pašijové neděli. Nicméně jsem před svatým úkonem poněkud vystřízlivěl. Bylo třeba domluvit některé podrobnosti obřadu. Nesnáze způsobil výklad liturgických předpisů, které nepočítaly s tím, že by někdo přijal všechna vyšší svěcení během jedné mše svaté. Při každém vyšším svěcení se recituje nebo zpívá litanie ke všem svatým, při niž kandidát leží na zemi. Měla se v mém případě modlit litanie třikrát a měl jsem třikrát padnout na tvář? Tuto groteskní představu ihned všichni zavrhli. Tvrdým oříškem bylo i jiné ustanovení. Klerik vystupující po žebříčku vyšších svěcení musí aspoň jednou vykonat službu, odpovídající stupni nižšímu, a to dříve, než přijme svěcení stupně vyššího. Podjáhen musí při veřejné bohoslužbě přednést epištolu, jáhen evangelium. Co se týkalo epištoly, nebylo potíží. Podjáhenství se udělovalo ještě před epištolou. Mohl jsem v ordinační mši svaté předčítat epištolu jako novosvěcený subdiakon. Horší to bylo s evangeliem. Jáhenství a svátost kněžství se udělovaly před evangeliem. Biskup se rozhodl pro liturgický anachronismus. Četl jsem evangelium dvakrát, jednou jako vsuvku bezprostředně po jáhenském svěcení, podruhé už jako kněz na patřičném místě.

O půl osmé jsem byl v „sedmém nebi". Byl jsem „knězem na věky podle řádu Melchisedechova". Ve vlasti bylo půl sedmé ráno. V Polsku už byl totiž zaveden letní čas. Příznačná byla první myšlenka, která mne napadla po vkládání rukou: „Nyní tě mohou komunisté zavřít na doživotí, ale nesmazatelné znamení kněze Kristova z duše setřít nemohou!"

Jako ve snu jsem po svěcení seděl s biskupem a s oběma kapucíny u snídaně. Nemohu zapomenout ani na dvě vejce na měkko. Mezitím co jsem je rozklepával, udělil mi biskup ústně zpovědní jurisdikci pro svou diecézi. K čemu, když jsem neuměl polsky? Biskup věděl, co dělá, a já jsem to věděl taky. Svatý Stolec ustanovil, že každý kněz se zpovědní jurisdikcí v některé ze "socialistických zemí" smí zpovídat ve všech komunistických státech. Když jsem položil lžičku, byl jsem oprávněn vykonávat úřad zpovědníka v Číně, na Kubě, v severním Vietnamu, v Albánii a v Jugoslávii, ovšem také v Sovětském svazu, prostě ve všech „lidových demokraciích". Jurisdikce platila i pro všechny polské diecéze a - o to vlastně šlo - pro celé území Československa. K tomu přibyly zvláštní výsady a pravomoci, jimiž Svatý Stolec velkoryse obdařil utlačenou církev.

Dopoledne jsem bloudil po městě. Chtěl jsem být sám se svými myšlenkami. Podal jsem domluvený telegram do Brna. Tentokrát nevyvolá planý poplach!

Přemíra štěstí mi svírala srdce i hrdlo. Byl jsem neschopen formulovat jakoukoliv modlitbu. Trvalo dost dlouho, než se rozproudila ztuhlá láva blaživého vytržení. Teprve pak jsem se mohl uchýlit do kostela a klesnout na kolena před svatostánkem.

Odpoledne mne Otec Florián pozval na procházku. Zavedl mne do budovy Katolické univerzity, na pravoslavný hřbitov a do městské knihovny. Chodil jsem s ním stále ještě jako ve snách. Zaměstnávala mne jediná otázka: Z čeho se mám více radovat, ze svěcení, jež jsem už přijal, nebo z první mše svaté, kterou budu sloužit zítra?

TAJUPLNÝ SOBIBOR

Od počátku jsem nezapochyboval o tom, že svou první mši svatou budu sloužit v dřevěné kapličce v Sobiboru. Tato kaplička je kuriozita - unikát. Nebyla vybudována až po válce jako památník připomínající 250 000 obětí Sobiboru. Byla o dvacet let starší než vyhlazovací tábor, který kolem zřídili nacisté. Nebyla zbořena. Později jsem se dověděl, že sloužila za základnu táborovému gestapu. Byli v ní mučeni a zabíjeni nově příchozí, kteří se vzpírali.

Přibylo k ní děsivé sousedství. Jen několik metrů opodál se zvedaly pochmurné železobetonové zdi pěti plynových komor. Vstupující kandidáti smrti - mezi nimi i moje maminka - na ní ulpěli pohledem. Byla posledním předmětem, který upoutal jejich pozornost. Pak už nenásledovalo nic jiného než temnota a smrt v betonovém bunkru. Kaplička byla pro všechny, kteří měli víru nebo se k ní v poslední chvíli vrátili, poslední zhmotnělou nabídkou Boží milosti a útěchy. Kolem ní se ubíralo čtvrt miliónu mužů, žen a dětí, kterým zbylo jen několik minut života. Pro ně se stala kaplička zvláštní poselkyní Boží. Znenadání se vymanila ze své dosavadní zasněné a světem nepovšimnuté lesní tišiny. Směle se odvážila do předních linií ničemného nepřítele, aby hlásala dojemné poselství o smrti a zmrtvýchvstání. Němými ústy, ale prorockým pokynem dodávala útěchu a posilu všem bezejmenným zástupům, které byly ze všech krajů Evropy jako štvaná zvěř zahnány do „kombinátu" hrůzy, vyrábějícího na běžícím pásu zkázu a hromadný zánik.

Nyní vládne v Sobiboru mír. Plynové komory zmizely. Z lidského popela vyrostl sosnový les, v jehož vrcholcích ševelí tichý větřík. Kaplička se svými povětřím zkřivenými stěnami se znovu ponořila do snivé dřímoty lesního zátiší. Mlčky hlídá ukrytý poklad, prach lidských těl, která budou jednou vzkříšena jako ony zprachnivělé kosti v biblickém údolí, jež ožily před očima proroka Ezechiela. Stala se znovu tím, čím byla od počátku, chudinkou mezi chrámovými stavbami, Popelkou sakrální architektury. Daleko široko nebylo lidského obydlí s výjimkou domku hlídače železniční trati. Osada Sobibor byla tehdy vzdálena asi pět kilometrů. Kaplička snad snila o události, která ji opět vytrhne ze spánku Šípkové Růženky.

Chystal jsem se splnit její tužbu. Prokázala mé mamince neocenitelnou službu lásky. Měla se stát primičním chrámem. I má matka si tuto „náhrobní" mši svatou zasloužila. Primiční mše svatá v Sobiboru měla být zároveň i rekviem - první, největší a nejvznešenější dar, který syn - kněz věnuje své rodičce. Primice v Sobiboru měla být i výroční oslavou mučednické smrti, katakombální bohoslužbou, jakou slavili první křesťané na hrobech vyznavačů, kteří vlastní krví zpečetili svou věrnost Kristu. Jak bych neměl obětovat nad hrobem matčiným svou první mši svatou, když jsem byl vysvěcen na kněze - obrazně řečeno - pod jejími mateřskými křídly!

Mnoho jsem uvažoval o úloze, kterou hrála má matka v plánu Božím a ve vztahu k mé cestě ke kněžství. Režii prozřetelnosti Boží nemůžeme rozšifrovat. Odhalíme-li přesto určité souvislosti, objevujeme pouze špičku ledov-

Chcete další typ na dovolenou ve staré vlasti?

Navštivte Hanou

Haná je v podstatě Hornomoravský úval s typickou nížinou nesouvislých pásem stepních černozemí, na okraji pak nahnědlých podzolů o střední výšce 200 m n.m. Patří k nejúrodnějším územím ve státě. Dnešní reliéf byl vytvořen tektonickými, akumulačními a destrukčními jevy, z nichž nejvýznamněji se projevily mořské záplavy v neogénu, aluviální záplavy a modelace říčními toky po určitém poklesu úvalu.

Haná je ohraničena Českým masívem na západě je to Drahanská vrchovina, která do nitra úvalu zasahuje pahorkatinami ke Kojetínu, Prostějovu a Litovli: patří k soustavě Českomoravské vrchoviny. Severovýchodní ohraničení tvoří Nízký Jeseník a Oderské vrchy, zasahující do úvalu Tršickou pahorkatinou a končící v Moravské bráně, ta je hranicí mezi Českým masívem a Karpatskou soustavou. Tato soustava ohraničuje Hanou na východě Hostýnskými vrchy a Kelčský Javorník a za Napajadelskou branou i na jihu Chřiby a Litenčickou pahorkatinou.

Haná nemá nerostné suroviny, jen cihlářské hlíny, rozsáhlé štěrkopísky (Tovačov) a vápenec. Hlavní vodní tepnou v ose Hané je Morava s levými přítoky Oskavou, Bystřicí, Bečvou, Moštěnkou, Rusavou a pravými Blatou, Valovou, Hanou a Kotojedkou. Původními lesními porosty jsou luzní lesy (doubravy).

Oblast má teplé podnebí s ročním průměrem 8° C, průměrné roční dešťové srážky jsou 600 - 650 mm (maximum v červenci, minimum v únoru), převahu mají severozápadní větry (jen Přerovsko má často chladný severovýchodní vítr „polák" a Kroměřížsko teplý jižní vítr).

Osídlení Hané je výsledkem soustředění obyvatelstva od nejstarších dob: byly zde stanice lovců mamutů, keltská oppida, slovanská hradiště a v historické době bylo v Olomouci správní a kulturní středisko Moravy. Přírodní prostředí formovalo člověka v určitý kulturní a fyzický typ i jeho kulturu bydlení. Zemědělská výroba je rovněž typická. Nejvýznamnější je pěstování sladovnického ječmene, pšenice a řepy cukrové i zeleniny, ovoce a květin.

Využívá se některých menších lázní (Bochoř, Slatinice) a hlavně stáčíren minerálních vod (Horní Moštěnice, Ondrášov). Výhodná poloha uprostřed České republiky i značný tranzit vytvořily z Hané křižovatku železniční a silniční dopravy. Turisticky přitažlivý je Mladečský a Javoříčský kras a arboretum v Bílé Lhotě, Moravská brána a asi 20 přírodních rezervací.

Zastavení na Hané

Vzpomínající vítr sahá každého roku znovu
hbitými prsty do pole ječmene,
jako by se mezi klasy spěchala znovu ukrýt
nešťastná matka s dítětem.
A tichý šelest klasů a trávy
a vzdálené hučení lesa nás přesvědčuje,
že tam, kde končí soucit lidí,
začíná soucit houštin a trávy a klasů.
Příroda bývá milosrdnější ...

Básnička od Eduarda Petišky nám připomene legendu o Ječmínkovi, která se zrodila na Hané. Otec Ječmínka dohánět své poddané k zoufalství, ale jeho syn Ječmínek se stal jejich nadějí. Kdykoli bylo na Moravě zle, vzpomínali na Ječmínka. (Protože se narodil v lánu ječmene, dostal jméno Ječmínek.) Prý až bude lidem na Moravě zle, opět se objeví. S ním se vrátí na Moravu světlo pravdy a spravedlnosti. Až uvidíte na Hané lán ječmene, vzpomeňte si na Ječmínka.

Úrodná Haná s vůní čerstvě zorané země, s vůní květin, zlátnoucího obilí nebo lahodných koláčků, kdo by dokázal odolávat jejímu půvabu a pokušení? Jak nejlépe oblast Hané poznat? Začít v Olomouci, navštívit poutní místo Svatý Kopeček u Olomouce, navštívit Prostějov, Kroměříž, Přerov. Historické centrum Olomouce a historické centrum Kroměříže bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Budeme historii tohoto regionu studovat v knihovnách, nebo navštívíme tamní regionální muzea, anebo se necháme oslovit a inspirovat výtvarnými díly umělců, kteří na Hané žili, anebo tvořili?

S Hanou vás může svými obrázky důvěrně seznámit i malíř Josef Mánes. Modelem Mánesových skic z Hané byly skutečné osoby z lidu, se svými dobovými znaky i citovou výrazovostí a také skutečná krajina, dotvářející prostředí jejich každodenního života. Kolik obdivovatelů mají jeho "Líbánky na Hané". Před 150 lety se Josef Mánes převážně pěšky toulal krajinou Hané, objevoval její osobitou krásu, s citlivostí jemu vlastní studoval tváře Hanaček a v detailu mistrně zachytil krásu hanáckého kroje.

Na zámku v Čechách pod Kosířem, kam byl Josef Mánes zván hraběcí rodinou Silva-Tarouca, najdete oázu klidu. (Čechy pod Kosířem jsou nedaleko Prostějova.) Na tamním zámku je Josefu Mánesovi věnována Pamětní síň. V zámeckém parku ještě stojí oblíbený prosklený pavilon, kde Josef Mánes v tichosti snil a tvořil.

„Můj hanácký úkol činí zde lidem mnoho potěšení. Vidí v tom, abych tak řekl, jakési přátelské sblížení..." napsal v listopadu 1849 z Čech pod Kosířem Josef Mánes v dopise J.V.Hellichovi do Prahy. Josef Mánes v dopise hraběti Augustovi Silva-Tarouca před vánocemi 1852 sdělil: „Vzpomínka na dny, prožité v Čechách pod Kosířem, náleží vždy k nejpříjemnějším zážitkům, které si často a rád vzpomínám, a velmi se těším, že navštívím toto místo pro mne tak srdečně milé, až mi to můj umělecký shon dovolí..."

Zámek Čechy pod Kosířem s Pamětní síní Josefa Mánesa určitě stojí za návštěvu. *Martina Bernatíková, ČR*



Josef Mánes: „Líbánky na Hané" (litografie 1849)

Mistrust of Catholicism lingers in Czech Republic

The St. Thomas Pub offers a luscious dark brew, a menu featuring tasty pork knee with dumplings, and lots of history - some of it deeply divisive.

The rustic 14th-century watering hole, with its long wooden tables and bearskins on the walls, was once a microbrewery run by Augustinian monks. A decade ago, private investors bought it from the government of the Czech Republic and turned it into a popular and profitable tourist attraction billed as Prague's oldest bar. There's just one problem: the monks want it back.

The pub is one of 28,000 pieces of Catholic Church property, worth a total of $2.8 billion, seized by Czechoslovakia's Communist regime in the 1940s and 1950s. Catholics have been demanding the property be returned to the church, but Czech authorities have stalled for nearly a decade, to the point that the dispute has damaged Prague's relations with the Vatican.

The matter is more than just one of the numerous lingering issues left over from four decades of Communist rule in Eastern Europe. It illustrates a peculiarly Czech paradox: a lingering mistrust of the Roman Catholic Church in a nation where Catholics make up the single largest religious denomination.

Since the fall of communism here in 1989, the government has returned hundreds of churches, monasteries, and convents. But it kept or sold most of the money-making properties, including farms, forests, and businesses like the St. Thomas Pub, that were once run by the church.

Such a policy would likely spark widespread protest in neighboring Poland, an overwhelmingly Catholic and deeply pious nation where native-born Pope John Paul II is revered as a national hero.

But in the Czech Republic, one of the least religious nations in Europe, some say snubbing the Vatican makes good politics. About 4 minion Czechs, 40 percent of the population, call themselves Catholic, but an equal number say they are atheists. Just 500,000 Catholics attend church regularly.

"Czechs are very anti-clerical and deeply suspicious of organized religion," said Jiří Pehe, a Prague-based political analyst who belongs to no organized religion. The suspicion, Pehe and others say, dates back to the bloody religious wars fought here following the Protestant Reformation, when burnings at the stake, beheadings, and thumbscrews were the order of the day.

Prague's Old Town Square is dominated by a gigantic statue of Jan Hus, a martyred Czech religious reformer almost a century before the Reformation began. In 1415, Catholic authorities condemned Hus as a heretic and burned him at the stake. He has been revered as a national hero ever since.

Hus's execution became a rallying cry for his czech followers, called "Hussites," who fought the Catholic Roman Empire. The Czech Prostestants were routed in 1620 on a hill outside Prague in the socalled Battle of White Mountain. After the battle, 27 rebel leaders were publicly beheaded, and most Protestants fled the country.

"In Poland, being a Catholic was always equated with being patriotic. Here it was associated with a foreign occupying power," said the Rev. Daniel Herman, a spokes-man for the Czech Conference of Catholic Bishops.

The Rev. Tomas Halik, a Catholic priest and professor of religion at Prague's Charles University, said these centuries-old events still haunt "the subconscious of our people."

The problem was compounded when the Communist regime took power following World War II, and Czech Catholics became some of their main victims.

In 1950, the secret police launched "Operation K," aimed at destroying the Catholic Church. They rounded up thousands of priests and monks and seized church property nationwide in an effort to rid the newly formed Marxist state of organized religion. In recent years, both sides have moved to heal the wounds.

At a Vatican ceremony hi December 1999, Pope John Paul II expressed "deep regret for the cruel death inflicted on Jan Hus, and for the consequent wound of conflict and division which was thus imposed on the minds and hearts" of the Czech people. President Vaclav Havel said then that he hoped "Hus will no longer be the person dividing us, but the one who unites us."

In 1993, the Czech Republic reestablished diplomatic ties with the Vatican, severed in 1948 under the Communists, but relations continued to be strained over the property issue.

In an effort to break the impasse, the government began negotiating with the Holy See in April, and in October Prime Minister Milos Zeman met briefly with the Pope. As a form of compensation, the Czech government has proposed establishing a fund that would boost government financing for church activities starting in 2003."

The church receives most of its funding, about $15 million a year, from the government, but salaries for priests are just $265 a month, well below the national average of $350 a month.

Church officials say reclaiming the disputed property would ease their financial situation and help them carry out their charitable and missionary duties more effectively. That work, they say, is necessary in a society many see as morally adrift. In the decade since communism fell, crime, prostitution, drug abuse, and alcoholism have risen sharply.

"The great challenge for the church today is to become a real force for meaning and good in society. It is not good enough for us to preach morals in the language of the 19th century," said Herman of the Czech Bishops' Conference.

By Brian Whitmore, Boston Sunday Globe

HLASY NÁRODA – VOICES OF THE NATION Čtrnáctideník České katolické misie v Chicagu – Vydává Česká katolická misie při farnosti Panny Marie Svatohorské, 2414 S., 61st Ave., Cicero, IL. 60804. Published bi – weekly by: Czech Catholic Mission at the Our Lady of the Mount Parish, 2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 656 - 7472, E-mail: velehrad_chicago@hotmail.com Řídí – Editor: Fr. Dušan Hladík s redakční radou. Application to mail at periodicals postage rates is pending at Chicago. IL. POSTMASTER: Send addres changes to: HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (25 čísel) – Subscription prices per year (25 issues): USA $35, Canada $38, Cizina $40, letecky + $30. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Hradec Králové - a Phoenix of east Bohemia

Hradec Králové is situated on a hill at the confluence of the Labe and its tributary Orlice. Its origin can be traced to the end of the 9th century when a fortified settlement was built here by the Přemyslide rulers.

In 1225 Hradec Králové became one of the first Bohemian communities to receive a town charter. The fortress itself was gradually converted into a residential castle and in the 14th century it becama a designated inheritance of widowed bohemian queens – hence the name "Queens´ Castle".

Through the incorporation of surrounding villages Hradec Králové developed into an eastern administrative center of the kingdom. By the 14th century, thanks to the riches derived from trade, it was the second most important Bohemian town after Prague. The heart of town was comprised of ornate townhouses of churches, monasteries and hospitals.

During the Hussite Wars the town became one of the Hussite strongholds. Under the leadership of their priest Ambrose, the "divine warriors" inflicted considerable damage upon "the enemies of the chalice" and until 1437 they were among the last preserving opponents of King Zikmund. These Hussites demolished numerous cloisters and churches and destroyed even the castle.

A new cultural and economic development of the town began under the rule of Jiří z Poděbrad (Georege of Poděbrady) and his successors of the Jagellon dynasty. A large portion of the original possessions along with some political privileges were lost by the inhabitants after their unsuccessful revolt against King Ferdinand in 1547,

The second half of the 16th century witnessed a major Renaissance reconstruction of the city, which altered the appearance of building facades, and added new architectural landmarks such as the White Tower (Bílá věž) and the Prague Gate (Pražská brána). This promising development was cut short in 1586 when 65 houses were destroyed by a widespread conflagration and in 1599 when over 4,000 residents died of plague epidemic.

The real catastrophe however occurred during the Thirty Years War when the city was plundered by the garrisoned Swedish troops. Several hundred homes were totally destroyed and in 1648 Hradec Králové was a dilapidated and depopulated municipality.

The postwar reconstruction focused not only upon the repairs of damaged areas, but also upon the building of church properties, mostly from the initiative of local Jesuits who established a college here. Other new projects included a bishop's residence, a seminary and the residence of church canons.

The wars between the Empress Maria Theresa and the Prussian King Friedrich II. over the Austrian inheritance caused extensive damage to this frequently occupied city by the Prussian troops.

The defeat of the Habsburgs had dire consequences for Hradec králové. To secure the Austrian defense line in the direction of Náchod and Trutnov, the Emperor Josef II. ordered a vast city reconstruction into a Baroque fortress in 1766. This required not only the liquidation of 2 existing suburbs, but also diverting the Labe and Orlice rivers into new channels so that in an emergency the entire area beneath and around the fortifications could be flooded to the distance of 500 meters. This massive construction was not completed until 1789. The new fortress not only altered the physical appearance of the city, but it also impacted its religious and social life. Many churches and monasteries were converted onto military barracks and warehouses. Despite drastic limitations imposed upon the civilian population, Hradec Králové became a hub of the revivalist and patriotic movement of the eastern region during the 19th century.

Ironically, the fortress of Hradec Králové never fulfilled its military purpose. It turned out to be strategically worthless during the Austro – Prussian conflict in 1866 when the Austrian armies suffered a crushing defeat in the nearby countryside while the Prussians totally bypassed the mighty fortress. After complex negotiations all defense walls were gradually torn down. The last remnants of the fortifications, however, did not disappear until 1930.

The majority of the city historical buildings are found in its center, between the Large and Small Square (Velké a Malé náměstí). The cathedral of the Holy Spirit (katedrála Svatého Ducha) dominates the city with its twin 40 meter high towers. The interior contains both Baroque and Late Gothic features, including a magnificent triptych of St. Anthony the Hermit. The neighboring White Tower (Bílá věž) has a Renaissance belfry with the second largest bell in Bohemia, the so-called Augustin. Other architectural treasures of the Old Town include the Bishop's Place, the monumental church of the Assumption of the Virgin Mary, the old Town Hall and several beautifully resorted residences of church canons.

The modern architecture is represented in the Mew Town (Nové Město) by the Gallery of Modern Art, designed by O. Polívka (1912). Other outstanding architectural landmarks bear the imprint of some of Czech leading turn of the 20th century architects, particularly. Jan Kotěra and his student Josef Gočár. The concentration of fantastic Art Nouveau and severe Functionalism reflects the town's progressive facet and complements the ancient elements found in the Old Town.

The traumatic history of continuous rise and fall and resurrection of Hradec Králové seems somewhat analogous of Phoenix, a mythological bird, fabled to live 500 years, to burn itself to death, and to rise from its ashes.

It has been a historical legacy of so many beautiful towns and hamlets of the old homeland, destined by their location to experience military invasions, holocausts and pestilence and ultimate survival.

Czech compatriot

Photo on back page:
The Large Square in Hradec Králové

